

Fylkesmannen i Oppland

Vår ref
2013/426/59/K12

Deres ref:
«REF»

Saksbehandler
Marit Svanborg
61244188

Dato
10.04.2017

Høring av verneplanforslag, tidligere Hjerkinnskytefelt

Vedlagt ligger høringsuttale fra Lesja kommune om sak som gjelder fremtidig verneplanforslag for tidligere Hjerkinnskytefelt og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark.

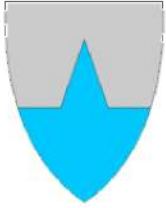
God påske!

Med hilsen

Marit Svanborg
plan- og miljørådgiver

Kopi til:

Dovre kommune   Kongsvegen 4   2662   Dovre
FORSVARSBYGG   Postboks 405 Sentrum   0103   OSLO
Lesja fjellstyre
Grisungen sameie
Statskog SF
Jora beitelag

Lesja kommune
Forvaltning og utvikling

Arkivsak: 2013/426 -51

Arkiv: K12

Saksbehandler:

Marit Svanborg

Dato: 01.03.2017

Saksutredning

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
20/17	Forvaltningsstyret	05.04.2017
11/17	Kommunestyret	06.04.2017

Høring av verneplanforslag, tidligere Hjerkinnskytefelt

Rådmannens innstilling:

Lesja kommune ønsker å gi en felles uttale på de to høringene, nye verneområder ved Hjerkinnskytefelt og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sunddalsfjella Nasjonalpark:

- Lesja kommune vil gi ros for en åpen og god prosess i verneplanarbeidet til Hjerkinnskytefelt.
- Lesja kommune ønsker vernealternativ 2 med veger, og en større andel landskapsvern, med noe tilpasninger, jamfør punkter nedenfor, samt rådmannens vurderinger. Vernealternativ 1 er ikke et alternativ som er tilrådelig for å kunne utvikle bygdene med beitenæring, reiseliv med mer. I ytterste konsekvens kan verneplanalternativ 1 føre til reduserte muligheter for lønsomme arbeidsplasser innen reiseliv og primærnæring, og færre innbyggere for bygdene.
- Verneverdiene er godt belyst og ivaretatt i verneplanforslaget.
- Det er viktig for kommunen at leveområdet og de spesielle trekkområdene for villrein sikres. Kommunen støtter opp om å skjerme de innerste områdene med hensyn til villrein og naturverdiene i området.
- For kommunen er det viktig å fortsatt ha handlingsrom i både nasjonalpark og landskapsvernområdene for utvikling med tanke på beitenæring og reiseliv, organisert ferdsel, enkelt friluftsliv med mer. Dette vil være positivt også for å støtte opp under, og forstå vernet.
- Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap for ferdsel bør innlemmes i forvaltningsplan, ikke verneforskrift.
- Lesja kommune vil foreslå noen endringer av grenser i verneplankartet, jamfør figur 4 og figur 5 i dette saksfremlegget. Dette innebærer en utvidelse av landskapsvernområde ved Grisungen slik at alle vann blir i samme verneform (LVO) og at veg og landskapsvern går opp til Buahøin. Det foreslås en utvidet sone rundt Hjerkinnskytefelt og Viewpoint Snøhetta som ikke er vernet, og et større landskapsvernområde ved Vålåsjøhø, og slik at Haugberget II

også blir innlemmet i denne. Kommunen ønsker ikke verneformen biotopvern over Snøheimvegen, men mener trekkområdet til villreinen med mer ivaretas best gjennom nasjonalpark og landskapsvern.

- Lesja kommune mener vegen ved Grisungen må gå opp til Buahøin, slik foreslått i konsekvensutredning for landbruk, som avbøtende tiltak for fjerning av veg. Dette er svært viktig for beitenæringen for tilsyn og sanking. Kommunen mener det er mulig å kunne bevare vegen og samtidig gjennomføre avbøtende tiltak for rikmyra i området, for å bedre forholdene til denne.
- I nasjonalparkforskriften for Dovrefjell- Sunndalsfjella Nasjonalpark må det inn følgende hjemmel: **Forvaltningsstyremakta kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag til beitebruk og tilsyn.**
- Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magnet i vomma til storfe må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette. Eventuelle erstatninger for skader på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.
- Ferdelsrestriksjoner for hundekjøring er i forslaget foreslått svært strengt både for den organiserte og uorganiserte ferdselen. En bør kunne oppheve restriksjonene i perioden 15.januar – 31.mai, men ikke ved kalvingsområdet. Definisjon for hundekjøring bør endres til kun å gjelde 3 hunder eller fler.
- Vesllie – 1 bygning og fjøs med steinmur må få ligge igjen. Dovre fjellstyre har meldt sin interesse, samt beitenæring og reiseliv. Dette er også et viktig for identiteten for folk og området, og et lokalt viktig kulturminne. Beitenæringen har behov for sankekve ved Vesllie slik foreslått i verneplanforslaget.
- Det må være åpning for akutt kjøring for beitenæringen etter første helg i oktober, ved f.eks funn av dyr etter denne tiden, og for såret og skadde dyr.
- Bruer over Grøna: Om beitenæringen ønsker å beholde disse bruene mener Lesja kommune at bruene må bestå for næringen og for sikkerhetsmessige forhold i fjellet for folk. Om beitenæringen ønsker nye bruer mener vi at det må sikres penger til dette gjennom f.eks. at reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer.
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.
- Rådmannen vil be om at det blir vurdert at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av en sti igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. *Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.*
- Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssatsing som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.
- Det er positivt at det legges opp til en brukssone i forvaltningsplanen.
- Det er viktig å ivareta det enkle friluftslivet i hele området. Det må derfor ikke legges restriksjoner/søknadsplikt for organisert ferdsel som ikke er kommersielle (eks. skoler, barnehager, ideelle lag, foreninger). Andre tiltak som god informasjon etc. bør heller vurderes.
- Det er positivt at det tillates sykling på Vålåsjøhøvegen og det er forståelse for at det bør reguleres sykling på Snøheimvegen med hensyn til trekkområde for villrein.
- Det er positivt at det settes inn i eksisterende forskriftstekst at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper.

- Ved ny forskriftstekst i eksisterende nasjonalpark må en sikre at en finner gode løsninger for søking for opplag av båt, da slik som Lesja fjellstyre kan ha samme båt som flyttes mellom vann.
- Lesja kommune støtter Dovre kommune i at Einøvlingvannet med dammen bør få ligge som i dag.
- Lesja mener verneplanen bør avklare hvor veger skal være, og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommune ser flere interessenter og flere som har behov for vegene. Interesser er Grisungen sameie og øvrig hytteeiere, beitenæring, Lesja og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, Statskog, miljøforvaltningen, Forsvarsbygg med fler.
- Endringer i eksisterende nasjonalparkforskrift Dovrefjell – Sunndalsfjella kunne med fordel vært bedre opplyst for interessenter og berørte parter utenfor skytefeltet i forkant av høringspapirene kom ut.
- Kommunen ønsker rullering av forvaltningsplan for hele området blir prioritert.
- Lesja kommune vil be om at det blir beskrevet og vurdert arten moskus, beiteområdene etc. opp mot verneverdiene i området.
- Det er vanskelig å forstå at et så stort område i det tidligere Hjerkinnskytefelt kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven.

•

Willy Sægrov

Bakgrunn:

Fylkesmannen har sendt to saker på høring, som legges fram til politisk behandling i Lesja kommune i denne saken:

1. Fylkesmannen i Oppland har i brev av 01.02.2017 sendt på høring to verneforslag for tidligere Hjerkinnskytefelt. Høringsfristen er 7.april, med en generell forlenget frist til 26.april for Lesja kommune.
2. Fylkesmannen i Oppland har sendt ny verneforskrift for Dovrefjell – Sunndalsfjella nasjonalpark på høring, med høringsfrist 24.april. Dette er en eksisterende forskrift for et tidligere vernet område: Dovrefjell – Sunndalsfjella Nasjonalpark. Dette med bakgrunn i at Hjerkinnskytefelt vernes som nytt verneområde som skal innlemmes i eksisterende verneområde. Det er derfor lagt opp til noen endringer i eksisterende forskrift. Høringsinnstansene bes blant annet om å uttale seg om forslaget er tilstrekkelig belyst.

Saksfremlegget tar som hovedfokus for seg forslag til de to nye verneplanforslagene (punkt 1 over), og det vil komme tydelig frem når endringer til eksisterende forskrift kommenteres (punkt 2).

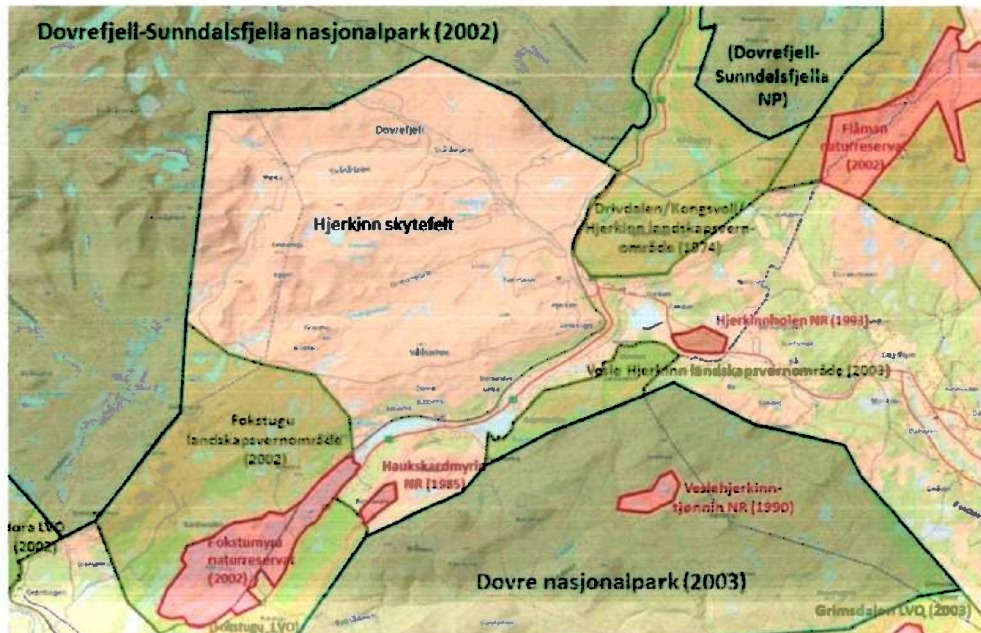
For å se alle høringsdokumentene for de to høringene, se www.fylkesmannen.no/hjerkinnskytefelt under [høring](http://www.fylkesmannen.no/hjerkinnskytefelt).

Hvorfor vern?

Fylkesmannen i Oppland fikk i 2013 i oppdrag fra Miljødirektoratet å sette i gang med oppstart av verneplanprosess for tidligere Hjerkinnskytefelt. Dette med bakgrunn i Stortingets vedtak av mars 1999, der det vedtas å legge ned Hjerkinnskytefelt og tilbakeføre det til naturlig tilstand, og

innlemme det i eksisterende verneområder. Dette skulle være et viktig avbøtende tiltak for opprettelse av Regionfelt Østlandet, som innebar et svært stort naturinngrep. I etterkant av Stortingets vedtak fikk Forsvarsbygg i oppdrag å gjennomføre Norgeshistoriens største naturrestaureringsprosjekt.

Området Hjerkins skytefelt, som foreslås vernet, ligger i kommunene Lesja og Dovre. Området ligger mellom flere store verneområder, og Dovrebanen og E6 (se figur 1).

Figur 1. Kart over Hjerkins skytefelt med omkringliggende verneområde. Sør for skytefeltet er E6 (merka med raud linje), og jernbanelinja (svart linje). Striplad linje i figuren viser kommunegrense Lesja/Dovre (Fylkesmannen i Oppland 2013).

Kort historikk og prosess

- Området blir brukt til beiting, setring, jakt med mer
- 1923-2008 skytefelt
- 1999 vedtak i Stortinget om nedleggelse, naturrestaurering og verving.
- 2001: felles oppstartsmelding for arbeidet med kommunedelplan i Lesja og Dovre kommuner, verneplan etter naturvernloven (Fylkesmannen i Oppland) og forsvarrets planlegging for sanering og opprydding
- 2003: felles høring av de tre nevnte over. Planene stiller like krav til restaurering etter skyting, overvåking etc. , men ulike når det gjelder tilbakeføring.
- Fylkesmannen lagde oppsummering av høringene i 2003 med sine anbefalinger.
- 30.september 2005: brev fra Miljøverndepartementet til Forsvarsdepartementet der det blir skrevet at naturrestaureringene skal skje etter Fylkesmannens naturrestaureringsplan (alle veger tilbakeføres)
- 2005: vedtak om Snøheim turisthytte der DNT Oslo og Omegn på visse vilkår får overta Snøheim og gjenåpne den som turisthytte.
- 2006-2012: Fase 1 i Forsvarsbygg sin restaureringsarbeid på Hjerkins. Eksplosivrydding, fjerning av landskapsinngrep, veger, bygninger med mer.
- 2013-2020: Fase 2 i Forsvarsbygg sin opprydding.
- 2013: Fylkesmannen sendte ut varsel om planoppstart etter naturmangfoldloven for verneplan for fremtidig Hjerkins skytefelt med randområder. Kommunestyret i Lesja uttalte seg til oppstartsvarslet (se under vurderinger lengre ned).

- 2013-2017: Det ble opprettet en referansegruppe som skulle være med å gi Fylkesmannen i Oppland informasjon om de ulike interessene i området, om lokale forhold, gi råd om verneform, avgrensning, verneregler og drøfte konsekvensene for lokal bruk og næringsliv. Referansegruppa har hatt en rådgivende rolle, og et bindeledd ut. Lesja kommune har hatt en administrativ representant i gruppa: Plan- og miljørådgiver Marit Svanborg.
Det har også vært et overordna kontaktutvalg for å samordne øvrige planprosesser i området. Politisk representant har vært Hanne Velure (høgre), som også har deltatt på mange referansegruppemøter.
- 2015: Klima- og miljødepartementet kommer med føringer om at verneforslaget som sendes på høring skal inneholde et forslag om vern av hele eller deler av området som landskapsvernområde som et alternativ til vern av hele eller deler av område som nasjonalpark. Videre ber departementet om at det i et ev alternativene åpnes for at følgende veger skal bestå: Snøheimvegen, Vålåsjøhøvegen og veien frem til Veslie/Rolstadsætre.
- 2017 Snøheimvegen: skal vedtas i egen prosess i Stortinget om skal eksistere eller ikke, og hvilke regime som eventuelt skal være på vegen i løpet av 2017.
- Hjerkin PRO: Forsvarsbygg har hvert år et koordinerende og informasjonsmøte til kommuner, fjellstyrer, Statskog, Fylkesmannen og Miljødirektoratet årlig etter ryddinga startet.
- Store mengder kartlegginger og rapporter er utarbeidet i området på ulike tema.
- *Etter høringen* vil Fylkesmannen oppsummere høringsuttalelsene og utforme sin tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Det vil bli møter med kontaktutvalg og referansegruppe før Fylkesmannen sender sin tilrådning. Direktoratet vil så sende sin tilrådning til Klima- og miljødepartementet som legger saken frem for Kongen i Statsråd. Et vernevedtak kan ventes i 2018.

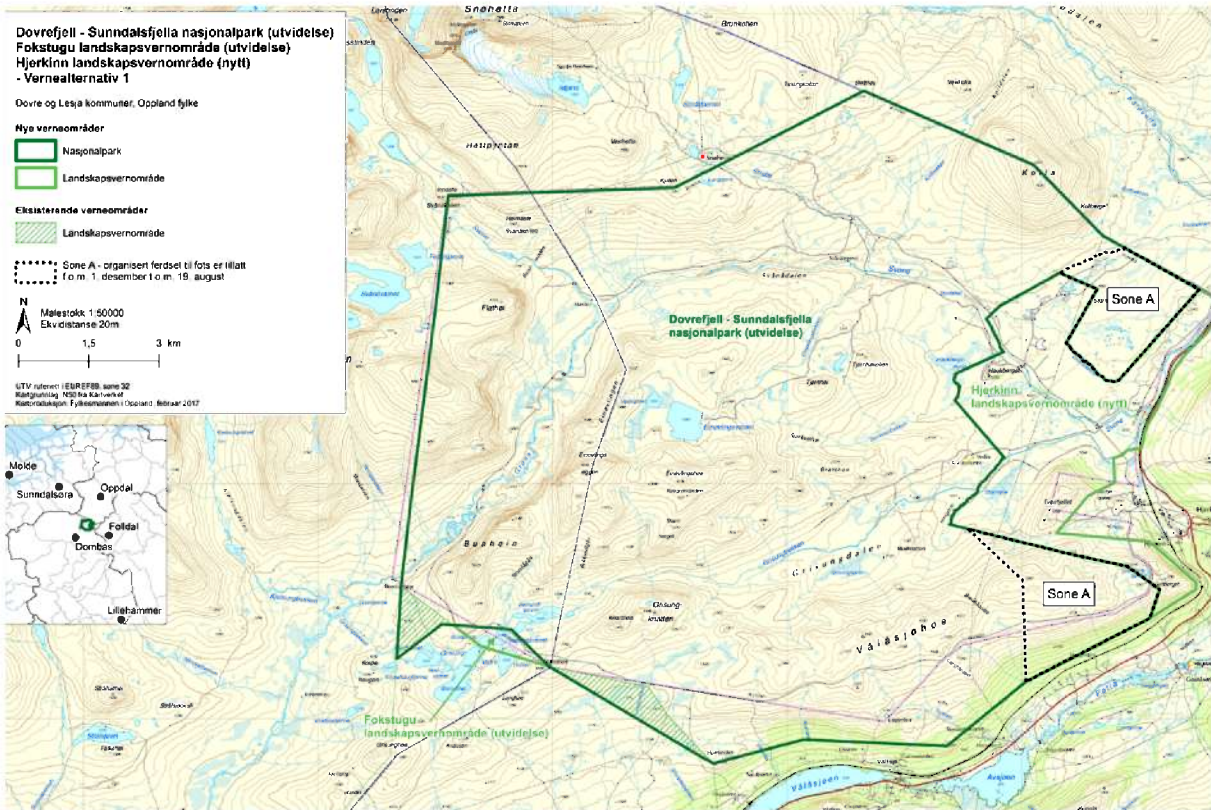
Verneforslagene – alternativ 1 og alternativ 2

Fylkesmannen legger fram to verneplanforslag til høring. Årsaken er blant annet et Snøheimvegen er skilt ut i egen prosess og blir vedtatt av Stortinget høsten 2017. Fylkesmannen skriver også at verneplanforslagene kan kombineres.

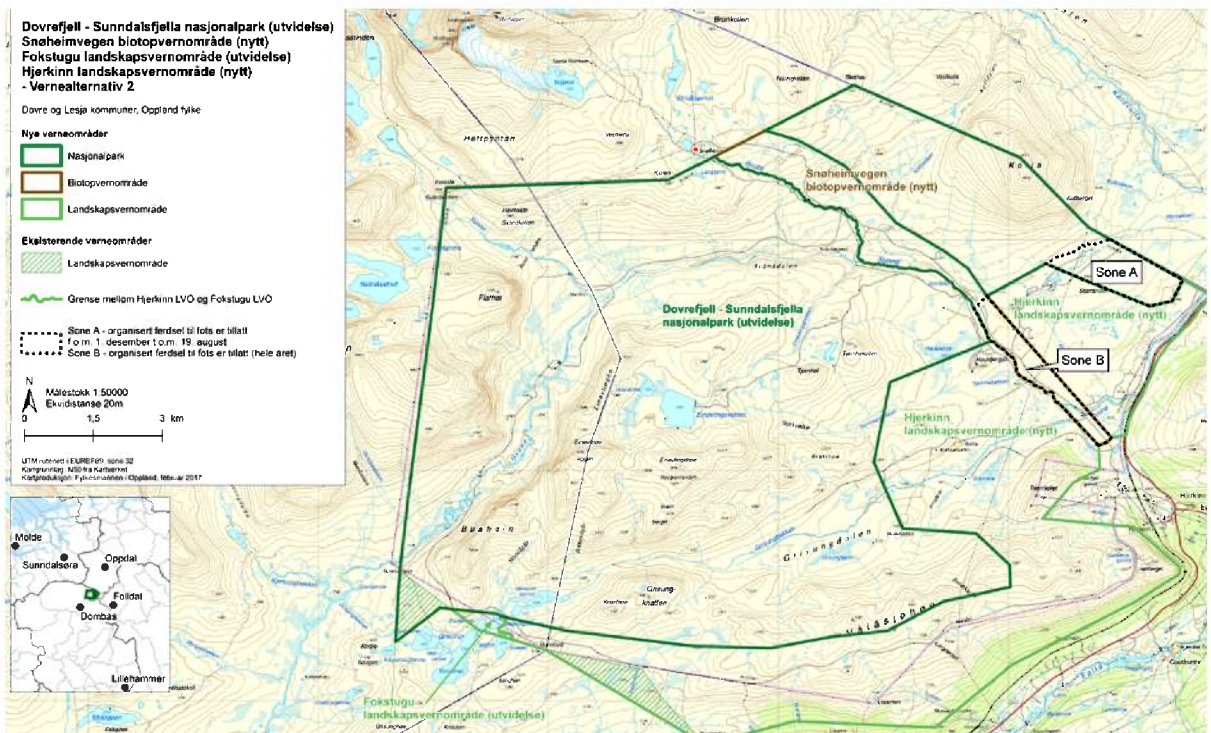
Høringen med vernealternativene inneholder følgende dokument:

- Verneforslag og konsekvensutredninger (tykkeste hefte)
- 2 verneplankart, 1 kart for hvert vernealternativ
- 1 hefte med forskrifter. Dette er hjemlene og bestemmelsene som foreslås for de ulike verneformene landskapsvern, nasjonalpark og biotopvern.
- 1 utkast til forvaltningsplan, med detaljerte utdypinger av hjemlene i forskriften. Ikke på høring men skal kommenteres. Forvaltningsplanen kommer på egen høring i regi av Dovrefjell Nasjonalparkstyre senere.
- I tillegg er det lagd skriv om spesielle høringstemaer Fylkesmannen ønsker (se vedlegg), og et ark med forskjeller mellom forskriftene (hjemlene, bestemmelsene) i de to vernealternativene.

Verneplankart for alternativ 1 og alternativ 2

Figur 2. vernealternativ 1 med verneformene Dovrefjell – Sundalsfjella Nasjonalpark og Hjørkinn landskapsvernområde. Verneområde som foreslås som nasjonalpark skal innlemmes i det eksisterende Dovrefjell-Sundalsfjella Nasjonalpark.

Figur 3. Vernealternativ 2 med verneformene Dovrefjell Sundalsfjella nasjonalpark, Hjørkinn landskapsvernområde, Snoheimvegen biotopvernområde. Verneområde som foreslås som nasjonalpark skal innlemmes i det eksisterende Dovrefjell- Sundalsfjella Nasjonalpark.

Tabell 1. Tabell med hovedoversikt over vernealternativ 1 og vernealternativ 2.

Vernealternativ 1	Vernealternativ 2
Vernealternativ 1 innebærer at alle veger i det tidligere skytefeltet tilbakeføres , herunder også Snøheimvegen. Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark blir utvidet med ca. 159 km ² . I tillegg foreslås nytt Hjerkinns landskapsvernområde på ca. 18 km ² .	Vernealternativ 2 åpner for at Snøheimvegen, Vålåsjøhøvegen og vegen fram til Vesllie skal bestå, jf. nye føringer i brev fra Klima- og miljødepartementet 2. juli 2015. Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark blir utvidet med ca. 122 km ² . I tillegg foreslås nytt Hjerkinns landskapsvernområde på ca. 49 km ² og nytt Snøheimvegen biotopvernområde på ca. 6,8 km ² .
Begge vernealternativene innebærer mindre justeringer av grensa for Fokstugu landskapsvernområde med 0,65km ² i Lesja kommune.	
Verneforslaget omfatter totalt ca. 180 km ² , inkludert mindre arealer i eksisterende Fokstugu landskapsvernområde. Alt er på statlig grunn.	
Verneforskriftens bestemmelsene varierer også mellom vernealternativene. Forskriften ligger som vedlegg i saken og egen tabell over forskjeller mellom alternativene i vedlegg.	

Verneverdier (se under punkt formål i verneforskriftene)

- Verneplanen skal sikre de store verneverdiene i området. Særlig viktig er leve- og trekkområde for villreinen i Snøhetta villreinområde.
- Verneverdiene er ellers knyttet til kalkrike naturtyper, spesiell flora, fugleliv, landskap, kulturminner og kvartærgeologiske forekomster

Viktige interesser i området:

- Villreinjakt
- Landbruk – utmarksbeite med sau og noe storfe. Jora beitelag er hovedaktør.
- Reiseliv med moskusguiding, hundekjøring, hesteridning, fotosafari, hundepøver og hundetrening.
- Friluftsliv
- Forskning
- Dombås Fjellskole

Konsekvensutredninger er gjort for følgende tema av eksterne firma:

- Landbruk
- Reiseliv

Fylkesmannen i Oppland har selv belyst konsekvenser for:

- Naturmiljø
- Villrein
- Landskap
- Kulturmiljø
- Forsvarets virksomhet og annen operativ øvingsvirksomhet
- Motorferdsel

Høringsinstansene bes ta stilling til verneplanens forslag til:

- Verneformer (nasjonalpark, landskapsvern og biotopvern)
- Vernegrensene på kart
- Verneforskrifter (bestemmelsene)
- Om konsekvensene av et fremtidig vern er tilstrekkelig belyst

Det skal også tas stilling til forvaltningsplanens utdyping av bestemmelsene i foreslåtte verneforskrifter, men understreker at forvaltningsplanen kun er et utkast, og som vil bli sendt på egen høring av nasjonalparkstyret for Dovrefjell når hele verneområdet skal revidere sin forvaltningsplan. Det er likevel viktig å komme med konkrete innspill der en har synspunkter.

I tillegg ber Fylkesmannen om tilbakemelding på følgende spesielle høringstemaer:

- Tidligere seterbygniner i Vesllie foreslås fjernet, kve beholdes.
- Tilsynsbuer – Fylkesmannen legger til grunn at det ikke er behov for flere beitebuer.
- Tilbakemelding på hvem som er interessert i å overta drifts- og vedlikeholdsansvaret for Snøheimvegen med buer og innretninger.
- Tilbakemelding på hvem som er interessert i å overta ansvar for drift og vedlikehold av Vålåsjøhøvegen og/eller vegen inn til Vesllie, med buer og innretninger.
- Grisungen: hvor langt vegen skal gå, restaurering av ekstremrike myr og konsekvenser for beitenæring.
- Ferdselsregulering
  - Etablering av et bruksområde
  - Indre områder skjermes med hensyn til villrein. Kan gi tillatelse til ferdsel i periode 1.juni . 15.juli.
  - Regulering av ferdsel, organisert ferdsel
  - Regulering av all hundekjøring, og tilbakemelding på definisjon.
  - Sykling tillates i begrenset grad
- Begrenset åpningstid på turisthytta DNT Snøheim.
- Motorferdsel på Snøheimvegen i forbindelse med turisthytta
- Einøvlingsvegen skal ikke defineres som kjørespor.
- Einøvlingsdammen– foreslås tilbakeført.
- Virkemidler for å ivareta trekket av villrein på framsida av Kolla, rotasjonstrekk.

All informasjon om verneplanarbeidet ligger på nettsiden www.fylkesmannen.no/hjerkinn

Vurdering:

Lesja kommune har fulgt verneplanprosessen tett både politisk og administrativt, og har fått mulighet til å være en aktiv deltaker på møter, befaringer, samtaler og skriftlige innspill gjennom hele prosessen. Fylkesmannen har lagt opp til en god og bred prosess der alle interessenter har kunnet komme med sine synspunkt. Sist Lesja kommunestyre hadde saken opp til uttale var ved planoppstart i 2013, uttalen er gjengitt nedenfor og kommentert opp mot dagens verneplanforslag (i hovedsak verneplanforslag 2).

Tabell 2. Tabell med oversikt over vedtak til planoppstart av verneplanen med kommentar av hvilke punkter som er ivaretatt i planutkastene (grønn), delvis ivaretatt (gul), ikke ivaretatt (oransje).

Uttale fra Lesja kommunestyre sak 68/13, 26.09.2013 (kortversjon)	Kommentar til dagens planforslag
---	----------------------------------

<p>- Lesja kommune opplever informasjon knytt til oppstartsvarslet som inkluderende og god frå Fylkesmannen i Oppland. Kommunen ynskjer å vere ein aktiv deltakar og samarbeidspartnar for Fylkesmannen i denne planprosessen.</p>	<p>Informasjonen har vært god i hele planprosessen, Lesja kommune har deltatt på alle møter, befaringer.</p>
<p>Lesja kommune meiner det må klargjerast at det er i verneplanprosessen alle avklaringane skal takas, og ikkje i bakgrunn av brev frå 30.sept 2005. (brevet sier blant annet at alle vegar skal bort)</p>	<p>Snøheimvegen vedtas i Stortingens 2017, verneplanforslaget inneholder et forslag med veg, og ett uten.</p>
<p>Ein bør vurdere ulike vernetypar (nasjonalpark, landskapsvern, biotopvern) og eventuelt område som ikkje blir verna i verneplanprosessen (LNF-område, friluftsliv/landbruk).</p>	<p>Verneplanforslagene inneholder verneformene nasjonalpark, biotopvernområde og landskapsvernområde LNF (ikke vernet)</p>
<p>Lesja kommune meiner området øst for Grøna fram til Svåne og herfra til Snøheim skal vera landskapsvernområde. Nasjonalpark vest for denne grensa inn mot eksisterande nasjonalpark. Dette av hensyn til primærnæringene</p>	<p>Store deler er foreslått som Nasjonalpark</p>
<p>Lesja kommune ser positivt på at eventuelt ein nasjonalpark-verneform blir langt inn under allereie eksisterande Dovrefjell Sunndalsfjella Nasjonalpark.</p>	
<p>Det er viktig at alle interessene i området blir høyrte og er premissgivere i verneplanprosessen.</p>	<p>Egen referansegruppe er brukt.</p>
<p>Tilbakeføring av vegar eller ikkje må avklarast tidleg i planprosessen, med ein reell påverkningsmoglegheit. For å ivareta Lesja sine beiteinteresser skal Ringvegen og vegen til Vesli-lia/Rolstadsetra bestå.</p>	<p>Verneplanalternativ 2 åpner for vegar til Snøheim, Vesslie og Grisungen. Forsvarsbygg har sendt rivingssøknad på noen vegstrekninger, og Lesja kommune har gitt avslag, avgjøres av Miljødirektoratet. Brev av 2015 er en sentral føring.</p>
<p>I forhold til å ivareta dyrevelferd og arbeidsmiljø for beitebrukerne må det i planarbeidet vurderast behov for og tilrettelegges for bygging av tilsynsbuer</p>	<p>Ikke hjemmel for i nasjonalparkforskriften slik den nå foreslås.</p>
<p>Verneplanprosessen og verneplanen bør belyse moglegheitene for dei ulike næringane i området, samtidig som også positive ringverknader for lokalsamfunna må bli belyst</p>	
<p>I forhold til oppdatering av kunnskap meiner Lesja kommune det trengs oppdatert kunnskap på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beitebruk, og aktuell framtidig bruk av området. - Kulturminner/kulturmiljø – samle eksisterande og innhente fagleg og lokal vurdering av kulturmiljøa. - Oversikt over bygningar og bruk av bygningar for å kunne belyse moglegheitene og konsekvensar for eitt eventuelt vern. - Jakt, fiske og friluftsliv: Behov for faktagrunnlag når det gjelder bruk av område til jakt/fiske. - Vegar – verneplanprosessen bør belyse både fordelar og ulemper ved dei ulike vegsystema tilbakeføres eller blir verande, samt evaluere bruken av vegane i dag. - Ansvarsforhold må sikras: Blindgjengere og andre ammunisjonsrester i området er Forsvarets ansvar i all framtid i forhold til skader som måtte oppstå for menneske og dyr. - Retningslinjer og god informasjon for bruk av området er viktig, slik at det er trygt for folk og dyr og ferdas. 	<p>Det er innhentet nye rapporter innenfor de fleste feltene, samt belyst konsekvenser.</p>

<p>Kommuneplan for Lesja hadde oppstart i 2008, arealdisponering er her foreslått som kommunedelplan frå 2004. Planen er kommet så langt i prosessen at den må kunne vedtas uavhengig av verneplanprosessen. Hjerkinområdet er i arealdelen foreslått beholdt som eige delplan og kan seinare revideras som følge av nasjonale retningslinjer og verneplan Hjerkin.</p>	<p>Kommunene Lesja og Dovre har satt revidering av område på vent og brukt ressurser på verneplanprosessen. Lesja kommune har nå meldt oppstart av revidering av kommuneplan for hele kommunen.</p>
---	---

Vernealternativ 1

Fylkesmannen i Oppland har valgt å legge to verneplanforslag ut på høring. Vernealternativ 1 inneholder i hovedsak større areal for nasjonalpark og ingen veger i området. For næringsdrivende, både innen turisme med moskusguiding, hundekjøring, riding, DNT med fler, og ikke minst beitenæring vil dette gi negative konsekvenser og et innskrenket handlingsrom. Det vil også gi konsekvenser for villreinjegere og friluftsutøvere. Rådmannen mener vernealternativ 1 vil gi så store negative ringvirkninger både i nåtid og i framtida at dette alternativet ikke er tilrådelig.

Det vises til konsekvensutredning landbruk og reiseliv, samt innspill fra referansegruppemøtene i verneplanprosessen. Det kan også skape negative ringvirkninger på landskap, naturmiljø og arter. Hovedargumentasjonen er følgende:

- Beitenæringen er helt avhengig av veinettet (slik det minimum framstår i vernealternativ 2 med noen små korrigeringer) for å kunne drive utmarksnæring i området, og for å kunne holde tilstrekkelig med tilsyn på beitedyrene gjennom beitesesongen, samt ved sanking, skadedokumentasjon, dyrevelferd. Dette for å følge krav satt av øvrige myndigheter og Mattilsynet. Veinettet er viktig også ved skadefelling. Det er også viktig med tanke på stortingsmeldinger og øvrige føringer som setter som mål og føringer om en økt matproduksjon og utnyttelse av den grønne utmarksressursen. Ved å fjerne veinettet som i vernealternativ 1 har flere beitebrukere i område uttalt at det vil være umulig å drive denne næringen. I værste fall vil det da skape færre arbeidsplasser innen landbruket i Lesja og Dovre og færre innbyggere.
- I alternativ 1 er det ikke lov til bruk av gamle Snøheimveg til tilsyn og sanking av bufe.
- Reiselivet er i stor grad avhengig av veinettet, særlig Snøheimvegen inn til DNT-hytta Snøheim for transport av folk, varer, søppel, utstyr etc.
- Ved å innlemme et så stort område som nasjonalpark vil en kunne gi reduserte muligheter for næringsdrivene innen moskusguiding, hundekjøring og hundepøver, hundetrening, hesteridning, fotosafari, samt for uorganisert ferdsel med hund, og for sykling.
- Veinettet blir også bruk av forskning, miljøforvaltningen, SNO, villreinjegere for å kunne forvalte villreinstammen i Snøhetta.
- Ved verneplanalternativ 1, uten veger, vil en fortsatt ha flere hytter i området både ved Grisungen, Einøvlingsvatnet, Maribu og ikke minst DNT hytta Snøheim. Alle hyttene trenger mer eller mindre grad av motorisert transport for vedlikehold av buene og naustene, proviant, ved og tyngre utstyr. Dette vil medføre mange motorferdselsøknader til ulike tider av året og søknader fra ulike startsted. Rådmannen er redd for at dette vil bli et vanskelig regime som kan skape en

uoversiktlig forvaltning, der det er vanskelig å sette entydige vilkår, og følge opp disse. Villrein har området som leveområde og har flere viktige trekkoridorer som må ivaretas. Ved heller å kunne opprettholde noen veger i området, vil en lettere kunne styre slik som motorferdsel, transport etter gitte, bestemte traseer, der annen vegetasjon ikke blir skadet, og en vet nøyaktig på hvilke trase ferdselelen skjer. Det er nå innhentet store mengder kunnskap om leveområde og trekkveger til villreinen, fuglearter, naturtyper med mer for dette høyfjellsøkosystemet, og ved å endre alle veger på kort tid, vil en kunne få et uant mengde motorferdselsøknader for ulike tiltak i området som kan få uante konsekvenser for natur og arter i området. Det vises også til forskningsrapport som anbefaler bussregime på Snøheimvegen.

- Kommunen mener derfor vernealternativ 1 klart skiller seg ut i at både naturmangfold, vegetasjon og arter, og interessene i området, særlig beitenæring og reiseliv, vil få så store negative konsekvenser, at dette ikke er et akseptabelt vernealternativ for situasjonen i området i dag eller for fremtiden.

Øvrig saksfremlegg vil derfor sette fokus på vernealternativ 2.

Vernealternativ 2

Vernealternativ 2 inneholder et litt mindre område for nasjonalpark, og dermed et større område landskapsvernområde. Det legger opp til å bevare tre vegstrekninger: Snøheimvegen inn til DNT hytta Snøheim, Vålåsjøhøvegen inn til Grisungen og veg inn til Vesslie/Rolstadsetre. Fylkesmannen understreker at også et alternativ mellom 1 og 2 er aktuelt.

Verneverdiene

Rådmannen mener verneverdiene i forslag til vern er godt belyst og ivaretatt. Det er innhentet tilstrekkelig med kunnskap og vurderinger av konsekvenser er gjort. Det spesielle trekkområdet for villreinen er her helt sentralt, der villreinen har sitt rotasjonstrekk ved Kollfoten. Det vises til Horisont Snøhetta og ulike forskningsrapporter på feltet, og anbefalingen om Snøheimvegen med bussregime. Rådmanennen støtter opp om å skjerme de innerste arealene med hensyn til naturverdiene i området. Villreinen er en sårbar art for forstyrrelser og det er en gjennomgående tankegang å tenke «sum-virkninger» i verneplanforslaget, og for øvrig i hele miljøforvaltningen.

Også fuglelivet har sin spesielle plass i området. Det er flere hekkende arter i området, og det er viktig å ta ekstra omsyn til fuglelivet rundt hekking og leveområdet til fuglene.

Kvartærgeologiske formelementer, spesiell flora, landskap og kulturminner og kalkrike naturtyper er andre verneverdier i området.

Andre arter

Verneplanforslaget nevner ikke noe om moskusen som lever i området. Rådmannen mener det hadde vært naturlig å nevne og beskrive arten, beiteområdene moskusen bruker osv. , da disse områdene kan påvirke villreinen, evt. om det ikke er noe problem, slik at en ser dette er vurdert i saken. Selv om moskusen ikke er en av verneverdiene i område, er moskusen en del av fjelløkosystemet i området, som kan påvirke vegetasjon og andre arter. Tematikk som sykdom på moskus kunne også vært diskutert.

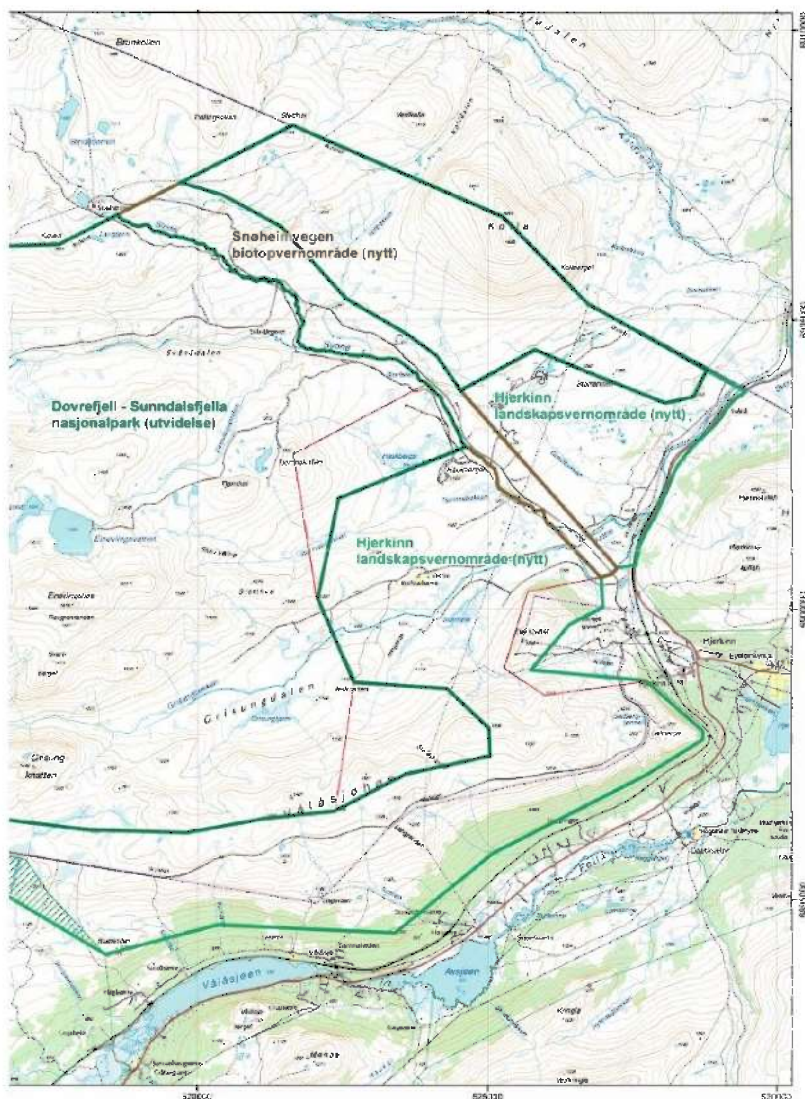
Verneformer

For begge vernealternativer er verneformer som foreslås svært viktig. Nasjonalpark er en meget streng verneform som ikke tillater tekniske inngrep, og har restriksjoner for bygging, inngrep,

ferdsel med mer. Denne verneformen foreslås over store deler av området, og skal innlemmes i eksisterende nasjonalpark: Dovrefjell – Sunndalsfjella Nasjonalpark. Foreslåtte bestemmelser (verneforskrift) skal da gjelde for hele dette området.

De ytre delene av verneområdet er forslått som landskapsvern og delvis som eget bruksområde i nasjonalparken. Rådmannen i Lesja støtter opp om rådmannen i Dovre sine synspunkter og mener at landskapsvernområdet med fordel kan trekkes lenger vest, slik at grensene går på høyeste Vålåsjøhøe-Vehlknatten-Tjønnhøkollen og til møtet mellom Einøvlingbekken og Svåne (se figur nedenfor). Dette vil gi rom rundt Viewpoint Snøhetta, som den mest besøkte attraksjonen på Dovrefjell. Haukberget II, som er sterkt preget av forsvarets bruk, vil da bli liggende i landskapsvern. Samtidig vil grensene mellom nasjonalpark og landskapsvern bli enkle å forholde seg til.

Rådmannen i Lesja støtter også rådmannen i Dovre kommune i at det er viktig for kommunen med større ikke-vernede områder rundt Hjerkinns hus og det gamle gruveområdet slik at det gis rom rundt de avsatte næringsområdene på Hjerkinns. Hjerkinns er utgangspunktet for både næringsmessig og forvaltningsmessig satsing og en trenger handlingsrom for disse aktivitetene. Det er lite tjenlig å legge verneområdene helt inntil bebygde og mye brukte områder. Nye tiltak og arealbruken kan styres gjennom bruk av plan- og bygningsloven. Rådmannens forslag til grenser er slik:

Figur 4. Forslag til endring av vernegrenser merket i rødt. Endringer er foreslått rundt Kjerfjell og Snøhetta viewpoint – større areal som ikke vernet og ved Vålåsjøen – større landskapsvernområde og at Haukberget II området blir innlemmet i hjerfjell landskapsvernområde.

Biotopvernområde vs. Landskapsvern og nasjonalpark

Biotopvern er en tredje verneform som er foreslått, og som ikke så ofte er brukt i Norge. Det er behov for å styre ferdselen langs Snøheimvegen, slik at skyttelbussregimet fungerer etter intensjonen. Rådmannen er likevel sterkt i tvil om biotopvern er en relevant verneform for Snøheimvegen og reguleringen av ferdselen på denne.

Forslag om denne tredje verneformen gjør verneregimet og grensene med bestemmelser mer oppstykket og gjør det vanskeligere å rette seg etter, og forstå vernereglene i området som helhet, både for besøkende, næringsdrivende og forvaltningen selv. Det er også naturlig at de ytre delene av Snøheimvegen følger det samme forvaltningsregimet som det øvrige ytre området.

Rådmannen i Lesja støtter rådmannen i Dovre på at en kan styre ferdselen tilfredsstillende gjennom å bruke verneformene nasjonalpark og landskapsvern på hhv. indre og ytre deler av Snøheimvegen. Gjennom forskrifter og bruk av retningslinjer i forvaltningsplanen, kan en gi

føringer for motorisert ferdsel, organisert ferdsel og også uorganisert ferdsel som er til skade for naturmiljøet.

Einøvlingvatnet

Einøvlingvatnet ligger i Dovre kommune. Rådmannen i Lesja er kjent med at rådmannen i Dovre og lokale representanter mener at Einøvlingsvannet bør få ligge som i dag. Dette er begrunnet i at en fjerning av dammen vil medføre at vannet det tappes ned en meter, og et om lag 100 dekar stort område vil bli liggende som en steinørken i overskuelig framtid etter fjerning av dammen og dermed nedtapping av vannet. Tappingen kan også påvirke fisken i vannet. Rådmannen i Lesja støtter Dovre kommune i at Einøvlingvatnet med dammen bør få ligge som i dag.

Landbruk

I verneplanarbeidet er det utarbeidet en egen konsekvensutredning for landbruk. Temaene som er vurdert er rett til beite, om det er veg, adgang til å anlegge bruer/klopper, adgang til og behov for å sette opp nye bygninger for bruk i landbruket, utbedre/utvide eksisterende bygninger, adgang til motorferdsel i utmark sommer og vinter, sette ut saltsteiner, samlekeveer, gjerder, og jervebås. Konsekvensutredningen forutsetter at flere i beitelaget har buer i Grisungen, at Maribu og at Dovre fjellstyre sine hytter ved Einøvlingvatnet og Svånålægret kan benyttes ved tilsyn og sanking.

I alle verneformene er beiting tillatt og mindre utviding av eksisterende bygninger. Det er også adgang til mindre utvidelse av klopper og bruer, samt å legge ut saltsteiner, ha samlekeveer og jervefeller. Vernebestemmelsen er ikke til hinder for skadefelling av rovdyr.

Lesja kommune har tidligere sendt brev til Fylkesmannen med merknader om at 0-alternativet i vurderinger av konsekvenser og konsekvensutredninger må være slik situasjonen er i dag, med alle veger osv. 0-alternativet er i forslag til Fylkesmannen et ferdig naturrestaurert området som ikke er vernet uten tekniske innretninger, bygninger og veger.

I **konsekvensutredningen** kommer det tydelig fram at alternativ 1 (uten veger) vil føre til dårligere tilkomst inn i området for beitebrukerne og vil føre til flere og større negative konsekvenser enn alternativ 2. Dette er rådmannen enig i. På den andre siden kommer det nærmest frem bare positive konsekvenser for alternativ 2 i konsekvensutredningene, noe som ikke er riktig. For enkelte saue-besetninger og brukere, som har sauene sin lengst inn i området, der all veg blir fjernet, slik som i Grøndalen-området, vil konsekvensen for den enkelte være store negative konsekvenser. For de det gjelder vil tilsynsoppgavene og sankingen bli langt mer krevende, og disse brukerne har uttalt at de må vurdere å slutte med sau.

Tilsynsbuer

I begge verneplanforslagene er det ikke hjemmel til nye tilsynsbuer. Det argumenteres om at det i dag ikke er behov for tilsynsbuer, da behovet er dekket. Rådmannen mener følgende hjemmel må inn i begge verneplanforslagene:

- ✓ **Forvaltningsstyremyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag til beitebruk og tilsyn.**

Denne hjemmelen må inn i hele Dovrefjell Sunndalsfjella Nasjonalpark, da det kan være et stort behov for tilsynsbuer i nasjonalparken. Også forholdene og hvem som er beitebruker og hvem som har buer og ikke, kan endre seg i området som foreslås vernet. I tillegg kan buene som eies

av Dovre fjellstyre leies ut til andre og være opptatt for beitebrukerne når de har behov for dette. Hvilke krav som stilles til tilsyn i framtida er også uvisst. I Dovrefjell Sunndalsfjella Nasjonalpark og i det nye verneområdet er det ynglinger av rovdyr og behovet er dermed større enn i andre områder uten rovdyr. I andre deler av Lesja kommune, Reinheimen Nasjonalpark, er hjemmelen over brukt. Kommunen understreker at det er et poeng at hjemmelen retter seg til *beitelag* og ikke enkeltpersoner, og er en *behovshjemmel*. På denne måten sikrer en at det ikke vil komme mange tilsynsbuer i nasjonalparken, og at det er kun buer av behov som kan få bli satt opp.

Avbøtende tiltak

I de områdene veger blir fjernet kan det være et **viktig avbøtende tiltak** at det blir liggende igjen en sti. Dette vil lette ferdselen for folk og fe i området. Rådmannen mener ikke en skal tilrettelegge for økt ferdsel med merking av noe slag, da verneverdiene som villrein er viktig å ivareta. Sauene har gjennom flere år lagd seg et beitemønster der vegene også har vært brukt mellom de gode beiteområdene. Det er stor usikkerhet hvordan sauene nå vil forflytte seg og bruke beiteområdene når mange av vegene fjernes i løpet av 1-2 år. Etter hvert vil nok sauene selv danne sine egne tråkk og stier som vil bli brukt. *Rådmannen vil derfor be om at det blir vurdert og hensyntatt at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av stilegema igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.*

Motorferdsel og landbruk

Motorferdselrammen for beitenæringen er 1.juni til første helg i oktober, og det legges opp til at beitenæringen skal få flerårige tillatelser. Rammen er bra, og at det legges opp til flerårige tillatelser. Ved f.eks funn av dyr i høgfjellet etter 1.okt haster det med å få de ned da værforholdene og dyrenes natur kan gjøre det vanskelig å finne igjen om en ikke drar inn i fjellet å henter de med det samme en får beskjed. Det samme gjelder for sårede og skadde dyr. Det må være en åpning for akutt kjøring etter første helg i okt. dersom det skulle dukke være behov i forbindelse med beitedyr som eventuelt dukker opp på merkelige sted.

Eksisterende og fremtidige bruer

I Grøndalen ligger det i dag flere betongbruer over Grøna. Dette er store og solide bruer, og som er brukt av folk og dyr. Rådmannen ber om en ny vurdering på om bruene kan bli liggende, selv om vegen skal fjernes, da det er behov for bruer i området. Dette er av både sikkerhetsmessige og praktiske årsaker. Rådmannen skjønner forholdene som tidligere er reist knyttet til vedlikehold og spørsmål om hvem som skal koste uttransport av betongen og bruene når de går klare er en utfordring, men mener det er mulighet for å finne løsninger for dette. Om beitenæringen ønsker nye bruer, eller blir nødt til å bygge nye bruer, mener kommunen at det må sikres økonomiske midler til dette, f.eks av de reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer.

Storfebeiting og hest og geit

Det har i noen sesonger vært prøvd ut storfebeiting med magnet i vomma i området. Det har vært få skader, men Mattilsynet har anbefalt at storfe som beiter i dette området bør ha magnet i vomma pga. mattrygghet og sikkerhet for dyret. Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magneten må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette. Etter forsvarsbygg ser seg ferdig ryddet må det være Mattilsynet som er riktig instansen som friskmelder og godkjenner området for beiting for storfe. Eventuelle

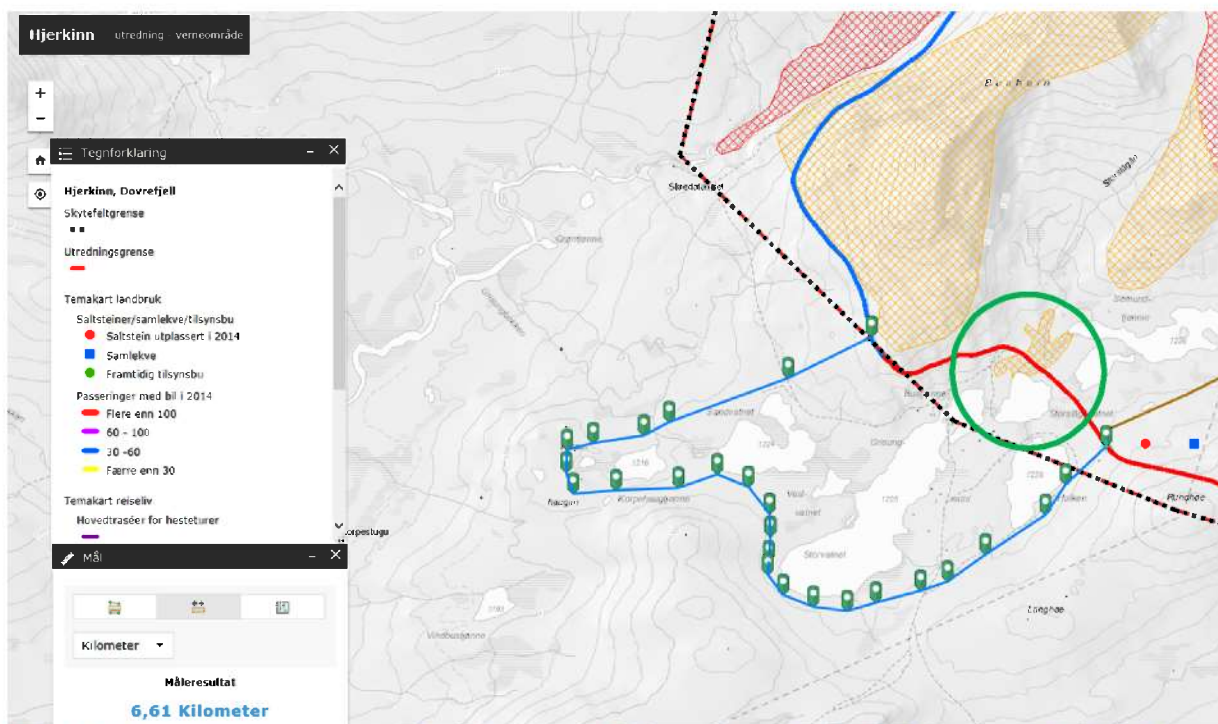
erstatninger for skader eller annet på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.

Om det kommer restriksjoner eller total forbud mot å beite storfe, hest, geit evt. andre arter må det avklares hvilke erstatningsordninger som skal finne sted.

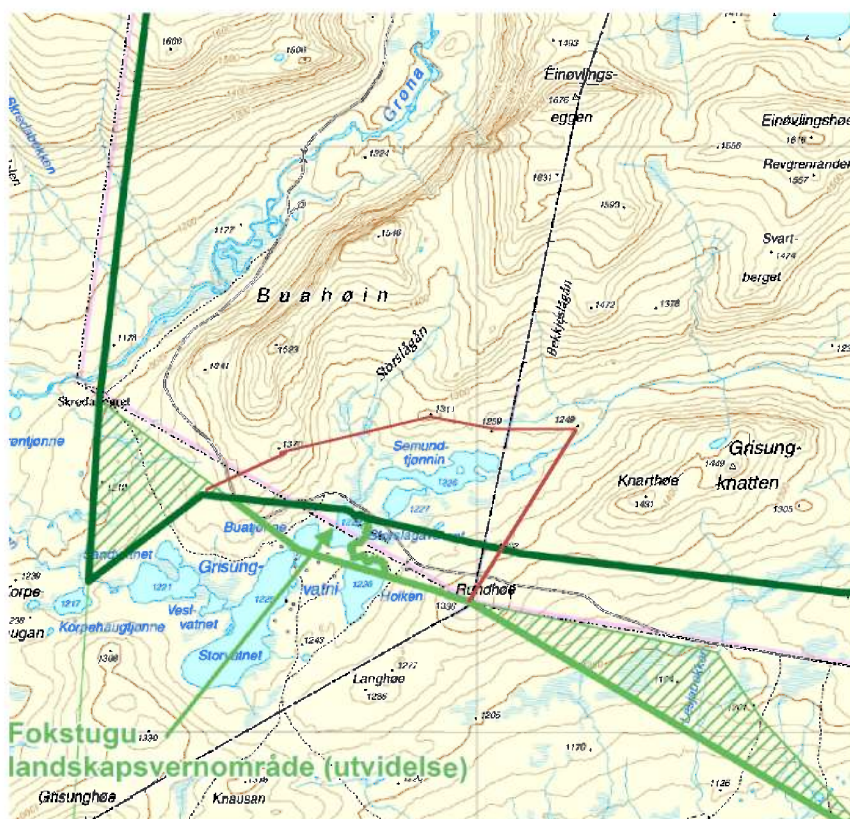
Det fremtidige landbruket

Verneplanforslaget må også ta høyde for at landbruket er i utvikling, og kan trenge andre hjelpemidler. Kommunen har alle rede fått forespørsler ved bruk av drone til tilsyn og sanking i andre deler av kommunen. Rådmannen mener hjemmel til drone ved formål tilsyn/sanking bør vurderes.

Fokusområde Grisungen

Figur 5. Fokusområdet Grisungen, merket med grønn sirkel i kartet. Verneplanforslag 2 legger opp til å slutte bilvegen sør for vannene ved Grisungen, ca ved rødt merke i kartet, saltstein. Oransje skravur (den minste figuren) mellom vannene (inni grønn sirkel) viser naturtypen rikmyr. Grønn linje med grønne merker viser strekningen dyra må drives ekstra ved fjerning av vegen. Vegen i området vises med rød og blå tykk strek. Se tegnforklaring for øvrige forklaringer.

Figur 6. Forslag til endrede grenser merket i rødt, foreslått som utvidet Fokstugu landskapsvernområde eller Hjerkins landskapsvernområde.

Fylkesmannen foreslår i verneplan alternativ 2 å slutte bilvegen sør for vannene ved Grisungen. Dette med bakgrunn i rikmyra i området, samt område som våtmarksområde for fugl. Ved restaurering av myra vil en prøve å gjenopprette vannhusholdningen i myra. På dette området er det en interessekonflikt mellom naturtypen rikmyr, våtmarksområde for fugler og beitenæringen. Lesja kommune mener det er mulig å få til en god løsning både for natur og beitenæring i dette området, ved at vegen kan fortsette forbi vannene og gi avbøtende tiltak for å bedre forholdene for myra.

Rikmyra (lokalitetsnavn storslågåvatnet nord, naturtype rikmyr med dominerende delnaturtype open ekstremrikmyr i høyereliggende område) er skravert oransje i figuren over. Rikmyrer gjenspeiler hovedsakelig næringsinnholdet i myra, og er av de mest artsrike myrene vi har, og er dermed viktige å ivareta. Statusen i dag er at myra er status B, viktig. Fylkesmannen har foreslått i verneplanalternativ 2 å legge vegen frem til Grisungvatnene, men ikke forbi. Dette med hensyn til myra, vegen skal bort slik at «vannet i myra får flyte mer fritt», og for å forbedre vannhusholdningen i myra.

Vegen har eksistert i svært mange år og en har grunn til å tro at myra har tilpassa seg vegens avskjæring over tid. Myra er fortsatt klassifisert som en B-lokalitet, viktig. Også fuglelivet er rikt i dag, og er brukt av flere arter, noe rådmannen har tro på også vil skje i fremtida selv om vegstrekningen ligger der.

I dag er vegen særlig viktig for beitenæringen for å drive dyra forbi mellom vannene der veien går i dag og mot samlekeva ved sanking (sankekeve merket blå firkant i figur over) og syke dyr ellers i beitesesongen. Ved å fjerne vegen vil en måtte drive dyrene vest og sør for vannene og opp igjen til samlekeva på en unaturlig måte i forhold til hva dyrene er vant til. Sauene vil på

denne måten måtte drives et stykke ned mot bygda igjen, og deretter opp på andre siden av vannene og mot der vegen slutter, ved sankekvea. På denne måten må dyra drives ca 6,6 km ekstra, pga. av vanskelige våte parti for dyra å komme forbi. Traseen dyrene vil gå er innhentet fra Jora beitelag som har prøvd å drive dyrene i dette område i en årrekke. Det er ikke mulig å drive dyrene over kortere strekning om vegen forsvinner mellom vannene.

Lesja kommune har jobbet med alternative løsninger her; Vi har undersøkt om det er mulig å heller legge til rette for klopper over myra om vegen skulle forsvinne. Dette er ikke et alternativ da kloppene er vanskelig å få til å gå for sauene som ikke er vant til dette, og også for sauer som er vant til det, det blir mer virkende som et stengsel, slik som en ferist eller smal bro. **Et annet alternativ som er bedre for sauene, og som et avbøtende tiltak for myra, slik at den skal få bedre naturforhold er: la vegen ligge men å gjøre tiltak som å legge flere rør gjennom vegen slik at vannet kan renne lettere fra en side av vegskråningen til den andre.** I rapporten fra østlandsforskning om konsekvensutredning landbruk vises det til avbøtende tiltak for å fjerne veger i området, særlig hele vegstrekningen i Grøndøl er å la vegen ved Grisungen liggende og føre den helt opp til Buahøin.

Andre forhold ved Grisungen: Det er foreslått to verneformer på vannene, landskapsvern og nasjonalpark. Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.

Rådmannen mener derfor at i dette området er det viktig at:

- Vegen går opp til buahøin bevares frem til toppen av buahøin, jf. konsekvensutredningene og argumentasjon over
- At vernegrensen for LVO og NP i dette området flyttes, slik at LVO utvides opp til buahøin.
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.

Landbruket og verneverdiene

Landbruk er ikke eksplisitt omtalt i formålsparafene til verneplanforslaget. Men formålsparafene fokuserer på å ivareta mangfoldet av arter, økosystemer og landskap. Beitenæringa og beitingens innvirkning på plantesammensetning er i noen områder en viktig del av dette. Det bør derfor være et ønske for nasjonalparkforvaltninga at beitinga opprettholdes innenfor et økologisk bærekraftig nivå. Videre er også beitenæringa og den aktiviteten næringa har hatt historisk en del av fjellområdenes identitet og de omkringliggende bygdene tilhørighet til området.

Seterhus i Vesllie

Dovre fjellstyre har signalisert at de ønsker å ta over ett av seterhusene i Vesllie. Bygningen er tenkt brukt i forbindelse med oppsyn, beitebruk og til bruk i annen næring (f.eks. hvileplass på rideturer, etc). Rådmannen er enig i fylkesmannens vurdering at bruk av bygningene som rene utleiehytter/fritidsboliger ikke er ønskelig. Det må derfor settes vilkår ved overtakelsen om hvilken bruk som er godkjent.

Husene ved Vesllie er også viktige kulturminner. Fjøsmeden er håndmurt og forteller en historie om bruken av område, og er viktig for identiteten for folk. Fjøsset har i dag tak på seg, og en bør vurdere å la taket bli værende for å ivareta muren bedre. I Lesja-fjella er det svært få slike murer, lokalt er derfor dette et viktig kulturminne. Minst en bygning bør stå igjen og kunne brukes som

nevnt over, i tillegg til at vegen opprettholdes inn til Vesllie som er spesielt viktig for beitenæringen. Murene til fjøset bør bli stående igjen som et utmerket eksempel på et godt kulturminne som forteller om historisk bruk av område som seter. I verneplanforslaget foreslås det at det skal stå en sankekve, noe som er viktig for beitenæringen.

Veger og vedlikeholdsansvar

Rådmannen mener verneplanen skal avklare hvor veger skal være og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommunen ser det er flere interessenter og flere som har behov for vegene, og at det kanskje er to veglag som er aktuelt: Snøheimvegen og Vålåsjøvegen med veg til Grisungen og Vesslie. Interesser til vegene er Grisungen sameie og øvrige hytteeiere ved Grisungen, beitenæring/beitelag, Lesja fjellstyre og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, DNT Reinheim og Åmotdalshytta, Statskog, miljøforvaltning, Forsvarsbygg, Forsvaret med flere. Jordskifte er en naturlig aktør for å avklare vegforholdene. På Snøheimvegen (om den skal eksistere) blir det stilt en rekke krav til slik som bussregime etc., og her mener kommune at miljøforvaltningen bør være med i veglaget. Rådmannen ser argumentasjonen med å si noe om vedlikehold og eieransvar vil en kunne få mer robuste system for drift og vedlikehold av vegnettet, men hovedsaken med verneplanen er for vegspørsmålet å avklare hvor det skal være veger.

Reiseliv

Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssetning som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.

I begge vernealternativene legger en opp til at ferdsel med hundespenn utenom perioden desember-31.mars er forbudt. Lesja kommune stiller spørsmål om dette er i tråd med at ferdsel til fots i samsvar med friluftslovens regler er tillat, og bare kan begrenses eller forbyes i avgrensede områder i en nasjonalpark. Her legges det opp til at både nytt vernet areal som Nasjonalpark og eksisterende nasjonalpark Dovrefjell Sunndalsfjella Nasjonalpark er forbudt med både organisert og uorganisert ferdsel med hundespenn.

Kommunen mener dette er et stort overtramp på allemannsretten og at den uorganiserte ferdselen med hundespenn må tillates. Kommunen mener også at en må se på løsninger for å finne areal der hundespenn kan kjøres organisert i tidsrommet etter 31.mars og ut i mai, da dette er en av de viktigste periodene for hundekjøring og for næringen. Kommunen har forståelse for at en må ta hensyn til hekkeperioden og den sårbare tiden for fuglelivet i området, men mener det er mulig å finne områder der det kan tillates da hundekjøringen skjer ned ei dalene. Ulempene og konsekvensene økonomisk er store for de enkelte reiselivsbedriftene. Villrein er i liten grad i område i denne perioden av året, jamfør kartplott med observasjoner og GPS-merkede dyr, det er også områder som ikke har hekking av fugler i perioden.

Ved å se på villreinens arealbruk ut fra GPS-posisjoner og sett-Rein-observasjoner er reinen inn i området ser en at reinen bruker området i noen grad i starten av vinteren.

Villreinjakt og jegere

Det legges ikke opp til at villreinjegere kan kjøre inn i området selv, eller sykle inn i terrenget når det er jakt. Jegerne har selv meldt ønske og behov for begge deler. I rapport og anbefaling som er

utarbeidet om Snøheimvegen anbefales det at Snøheimvegen består og at all annen ferdsel enn bussregimet avgrenses til et minimum. Kommunen mener villrein hensynet og den nylig rapporten som er utarbeidet må hensyntas, og at villreinjegerne har mulighet til å gå inn i terrenget fra flere steder, det er også mulighet for jegerne å være med inn og ut av terrenget med buss. Bussen har 5 avganger i døgnet, der kl. 20 er den siste. Kommunen ser samtidig at forvaltningen av Snøhettareinen skjer utøvende gjennom villreinjegerne, og at det er viktig å tilrettelegge for denne gruppen. Rådmannen mener foreslåtte bestemmelser er tilstrekkelig.

Styring av ferdsel

Det er viktig for Lesja kommune at trekkområdene og reinens levevilkår sikres. Rådmannen er enig i at ferdselsregimet på Snøheimvegen må håndteres restriktivt, slik at skyttelbussordningen fungerer i tråd med intensjonen.

Reinens trekkvaner og beitemønster kan endre seg over tid, likeledes kan menneskers bruk av fjellområdene også endre seg. Rådmannen mener derfor det er viktig at verneforskriftene og forvaltningsplanen innehar nok fleksibilitet til at forvaltningen kan fungere etter intensjonen med vernet. Forskrifter kan kun endres etter en omfattende prosess, mens endringer i forvaltningsplanen kan fastsettes enklere, men på samme faglige grunnlag. Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap bør derfor størst mulig grad fastsettes i forvaltningsplanen, og ikke i verneforskriftene som det nå er foreslått. Dermed vil en få en mer fleksibel forvaltning, men likevel stram nok til å kunne føre en konsekvent forvaltning.

Ferdselsreguleringer

Rådmannen er positiv til fylkesmannens forslag om avsette deler av verneområdet, uavhengig av verneform, til bruksområde i forvaltningsplanen. Fordeling av aktiviteter og ferdsel i tid og rom er en fordel for både verneverdiene og brukerinteressene.

Det er også viktig å ta med seg at friluftsliv skal være viktig delformål i både i nasjonalpark og landskapsvern. I begge verneplanalternativene er ferdsel til fots og på ski tillatt i hele området. Bruk av hest til kløving og gjeting vil være tillatt hele året. Kjøring med hundespann er ikke tillatt, bortsett fra en periode fra desember-mars som er tillatt i et avgrenset bruksområde. Teltning ut over en uke krever søknad. Rådmannen mener det er viktig å ivareta det enkle friluftsliv, og kommer tilbake med kommentarer til hunderspannkjøringen.

Bruksområde

Størrelsen på bruksområdet følger i hovedsak grensene for landskapsvern. For å forenkle en litt komplisert forvaltning med flere verneformer og andre inndelinger, så må grensene mellom landskapsvern og nasjonalpark være lette å forholde seg til i terrenget. I vernealternativ 2 går f.eks grensene mellom landskapsvern og nasjonalpark på noen av de høyeste toppene, og av elv som grense er også brukt – dette er fornuftig.

Retningslinjene i forvaltningsplanen sier at organisert ferdsel til fots kan foregå *uten søknad* utenfor bruksområdet i perioden 1. juni til 15. juli. Juni måned er en usikker årstid for ferdsel i området. Snøsmelting og våte områder er mest trolig ikke farbare i store deler av denne tiden. Dette medfører at den reelle tiden området brukes kan halveres. Rådmannen mener området ved Kolla bør skjermes for ferdsel, slik at det sårbare trekkområdet kan brukes uforstyrret av reinen i større deler av året. Gjennom en justering av grensen mellom landskapsvern/nasjonalpark kan åpne for ferdsel i de ytre delene av området, der også reinen har flere muligheter for trekk.

Sykling

Rådmannen i Lesja støtter rådmannen i Dovre sitt syn og støtter opp om forslaget om å regulere sykling langs Snøheimvegen. Det er viktig at ferdselen langs vegeen kanaliseres mest mulig gjennom skyttelbussregimet.

Rådmannen er også enig i at sykling kan skje langs Vålåsjøhøvegen. Vegene ligger i ytterkant av verneområdet og kanaliserer ikke ferdsel inn i indre deler av fjellet. Rådmannen ser dette i tråd med friluftsmeldingen (stortingsmelding nr. 18).

Høring av endringer i eksisterende forskrift for Dovrefjell – Sunndalsfjella Nasjonalpark

Fylkesmannen i Oppland har sendt ut endringsforslag for eksisterende forskrift for Dovrefjell-Sundalsfjella Nasjonalpark. Rådmannen legger merke til at alle høringsinstanser og hovedinteresser som dekkes av forskriften ikke er tatt med på orienteringsmøter eller informasjon i forkant av høringsforslaget. Dette gjelder høringsinstansene som ligger utenfor Hjerkinnskytefelt, da interessene i skytefeltet har blitt orientert i flere møter. Rådmannen legger også merke til at endringsforslaget ikke er konsekvensutredet, men at endringene i hovedsak inneholder små og oppklarende elementer.

Det er på flere punkter svært positivt at forskriften blir oppdatert, modernisert og mer tydelig på flere punkter, slik vist til i høringsnotatet til Fylkesmannen i Oppland.

Rådmannen mener det er positivt at det legges inn ny/endring av hjemmel for:

- Pkt. 1.3 bokstav e: forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper
- Tiltak som gjelder artsforvaltning kan behandles etter forskriften
- Ny forskrift presiserer at skadefelling kan skje uten spesiell tillatelse fra forvaltningsmyndigheten.
- Søknad og mulighet for uttak av kulturminner
- Søknad for opplag av båt, men en må finne gode løsninger for slik som Lesja fjellstyre som ofte flytter samme båt mellom vann.

Rådmannen mener det ikke bør legges nye eller strengere regler for

- Organisert ferdsel til fots som ikke er kommersielle. Det foreslås at slik som skoler, barnehage, turistforeninger, ideelle lag og foreninger som arrangerer turer for organisert ferdsel må søke om dette. Dette mener rådmannen er svært strengt og ikke hensiktsmessig, ikke i tråd med stortingets friluftsmelding, og vil skape unødig mye byråkrati, og planlegging for den enkelte aktør. Rådmannen mener dette kan løses heller med god informasjon fra ulike innfallsporter og turområder i verneområde, og god informasjon digitalt/andre steder om ønsket adferd og informasjon om spesielle hensyn med mer. Rådmannen vil på det sterkeste fraråde et strengere regime og som innbefatter søknadsplikt for organisert ferdsel til fots for ikke-kommersielle aktører. Dette vil innebære en svært stor endring i forskriften og forståelsen for en slik innskrenking kan være med på å svekke aksepten for vernet. En såpass stor endring bør tas og informeres om slik at alle parter er klar over endringen før den foreslås.
- Rådmannen mener også at den nye forskriften punkt 5.3 er for restriktiv og streng. I forslaget er denne beskrevet slik:

5.3 Sykling, kjøring med hundespenn og organisert bruk av hest

Sykling på Snøheimvegen er bare tillatt f.o.m. 1. juni t.o.m. 15. juli. Sykling er ellers bare tillatt på traseer og til tider som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

Kjøring med hundespenn f.o.m. 1. desember t.o.m. 31. mars og organisert bruk av hest f.o.m. 1. juni t.o.m. 20. september, er tillatt i områder avsatt til formålet på vernekartet. Kjøring med hundespenn og organisert bruk av hest på andre traseer eller til andre tider må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

Bruk av hest til kløving og gjeting er tillatt.

- Rådmannen mener dette blir en for streng regel og mener denne ikke bør vedtas som foreslått. En bør ikke regulere den uorganiserte ferdselen i område.

«Hundekjøring» defineres i forslag til forvaltningsplan som:

En ferdselsform der en utøver enten står på ski bak en eller flere hunder som er innspent i drag med pulk, eller bare med en strikk (snørekjøring), eller der to eller flere hunder er spent inn i liner foran sleden og styres med kommando fra utøveren. Hundekjøring skiller seg fra vanlig tur med hund ved hastigheten som kan oppnås og derav også avstandene som kan tilbakelegges. (Vanlig tur med hund er tillatt uten søknad.)

Rådmannen er enig i at en god definisjon på «hundekjøring» til forskjell fra «skitur med hund» er vanskelig å finne. Definisjon for hundekjøring bør endres til kun å gjelde 3 hunder eller fler.

Formålet med reguleringen er å redusere ferdselen inn i de indre delene av området og en føre var-restriksjon for å være i forkant av et problem. Fylkesmannen skiller ikke på uorganisert og organisert ferdsel. Rådmannen mener omfanget av uorganisert hundekjøring er begrenset i hele nasjonalparken, og er ikke enig at dette er en trussel på verneverdiene. Vanligvis har også hundekjøring en begrenset strekning de tilbakelegger, da det stort sett er snakk om vanlige familiehunder som ikke orker mange miles kjøring, og kommunen kjenner til få proffe utøvere i området.

Reguleringene gjelder for hele nasjonalparken. Dette innebærer relativt strenge restriksjoner i forhold til dagens regelverk. Det er også uavklart når forvaltningsplanen for hele verneområdet blir revidert. Hundekjøring blir derfor ikke tillatt i nasjonalparken som helhet, uten at særskilt tillatelse foreligger.

Hundekjøring er foreslått tillatt i bruksområdet i perioden 1. desember til 31. mars. Når en ser på kartene for reinens arealbruk, så ser en at dette området er mye brukt av reinen i vintermånedene november, desember og ut i januar. Februar-mai er området lite brukt av reinen, samtidig som denne tiden på året er den mest snøsikre og beste for vinteraktiviteter i skytefeltet.

Rådmannen mener derfor at ferdselsrestriksjonene for hundekjøring bør kunne oppheves i perioden 15. januar til 31. mai, men ikke i kalvingsområde for villrein. Inntil en revidering av forvaltningsplanen for hele området foreligger, så er det ikke nødvendig at slike restriksjoner innføres i det hele tatt. Problematikken er lik for hele verneområdet og en bør se på problematikken samlet før en tar en endelig avgjørelse.

Andre kommentarer

I deler av område kan det være vanskelig å se at området blir så «naturlig restaurert» at det skal vernes som nasjonalpark. Området har vært brukt i en lang årrekke som skytefelt med en veldig hard bruk. Det er vanskelig å forstå at et så stort område kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven. Det kan da virke urimelig å forstå for de lokale brukerinteressene at de små elementene av veg og bruk av område til ridning, hundekjøring, moskusguiding, utmarksbeiting,

organiserte turer med mer ikke kan ivaretas i større grad. Rådmannen er kjent med føringene lagt av Stortinget og prosessen oppgjennom, og bakgrunnen for at Hjerkinnskytefelt skal naturrestaureres og være et avbøtende tiltak for opprettelse av regionfelt Østlandet. Likevel er dette et sentralt punkt å kommentere.

Dokumenter

0	Y	Referat frå innleiande møte om verneplanprosess Hjerkinnskytefelt 03.05.13	
0	Y	Innkalling til møte i referansegruppa fredag 7. februar, Toftemo	
0	Y	VS: Konkurransgrunnlag reiselivsutredning	
0	Y	gamle dokument	
0	Y	Konsekvensutredning - medvirkning	
0	Y	Rapportutkast - Reiselivets bruk av Hjerkinnskytefelt	
0	Y	kommentarer til kunnskapsgrunnlaget - rapportenen	ccHanne Velure
0	Y	verneplan Hjerkinnskytefelt, konsekvensutredning	
0	Y	Referat fra referansegruppemøte fra 3. mars 2015	
0	Y	referat fra internt arbeidsmøte, Hjerkinnskytefelt, vegar	Bøe, Rigmor m.fl.
0	Y	Internt sammendrag etter møte om skytefeltvegar med Forsvarsbygg/Lesja/Dovre/fylkesmannen	Bøe, Rigmor m.fl.
0	Y	Miljøverndepartementets Prop1S (2013 - 2014) side 243--	
0	Y	Mailkorrenspondanse, tilbakemelding Referat fra 22. april 2015	
0	Y	Referat 22. april 2015 - valg av utredere for KU reiseliv og landbruk	
0	Y	Møtereferat 15 4 2015 ang veg ved Hjerkinnskytefelt - Versjon 2	
0	Y	Tilbudsforespørsel - konsekvensutredninger for landbruk og reiseliv - verneplan for Hjerkinnskytefelt	
1	U	Oversendelse av kommunedelplan Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland v/Line Andersen
2	I	Forslag til referansegruppe for verneplanarbeidet for Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
3	I	Vern av tidligere Hjerkinnskytefelt - melding om oppstart av verneplanarbeid etter naturmangfoldloven	Fylkesmannen i Oppland
4	U	Forslag til referansegruppe for verneplanarbeidet for Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
5	S	Vern av tidlegare Hjerkinnskytefelt - melding om oppstart av verneplanarbeid	

6	I	Referat fra møte om oppstart av verneplanprosess for Hjerkinnskytefelt 3. mai 2013	Fylkesmannen i Oppland v/Andersen, Line
7	I	Åpent møte om verneplanprosessen og utsett høringsfrist	Fylkesmannen i Oppland
8	U	Vern av tidlegare Hjerkinnskytefelt - melding om oppstart av verneplanarbeid	Fylkesmannen i Oppland
9	I	Verneplanprosess for Hjerkinnskytefelt - opprettelse av referansegruppe	Fylkesmannen i Oppland
10	I	Melding om oppstart av verneplanarbeid etter naturmangfoldloven - Vern av tidligere Hjerkinnskytefelt	Statens vegvesen, Region øst
11	I	Oppsummering av høringsinnspill, oppstart av verneplanarbeid for tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
12	U	Ang. e-post av 31.01.2014	Jora Beitelag v/Endre Håvard Amundgård
13	I	Møteinkalling vedr. verneplanprosess - Hjerkinnskytefelt	Jora Beitelag
14	I	Referat møte verneplanprosess Hjerkinnskytefelt 18.02.2014	Endre Håvard Amundgård
15	I	VS: Endelig referat fra referansegruppemøtet 7. februar - Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
16	I	Endelig referat fra møtet i kontaktutvalget 19. februar - Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
17	I	Forhåndsvarsel - dato for befaring med referansegruppa blir 19. august	Fylkesmannen i Oppland
18	I	SV: Referat fra befaring Hjerkinnskytefelt 19.08.2014	Andersen, Line
19	I	Innkalling til befaring i Hjerkinnskytefelt 19. august 2014	Andersen, Line
20	U	tilbakemelding landbruksrapport Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland v/Ivar Lorentzen
21	I	Referat fra evalueringsmøte Snøheimvegen m.m. 15. januar 2015	Fylkesmannen v/Andersen, Line
22	I	Ferdselsregler for vegene i Hjerkinnskytefelt 2015, og info på nett	Andersen, Line
23	I	Hjerkinnskytefelt - samlerapport for kulturminneregistrering, shape- og sosifiler	Henriette.Aasen@oppland.org
24	I	Referat fra oppstartmøte for KU, Toftemo 31. august 2015	Andersen, Line
25	I	SV: Referat fra oppstartmøte for KU, Toftemo 31. august 2015	Andersen, Line
26	I	Diskusjonsutkast KU-rapport reiseliv	MIMIR v/Torill Olsson
27	I	Utsatt frist - Diskusjonsutkast KU-rapport reiseliv	MIMIR v/Torill Olsson
28	I	KU landbruk, tilbakemelding etter møtet 19. november	Andersen, Line
29	U	Innspill til KU landbruk	Østlandsforskning v/ Hans Olav Bråtå

30	I	Vern av tidligere Hjerkinnskytefelt - Utsendelse av konsekvensutredning for landbruket, ferdig rapport, samt en vurdering av beitebrukens betydning	Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelinga
31	I	Innkalling til møte i referansegruppa mandag 15. august 2016, verneplan for tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland, Miljøvernavdelingen
32	X	Kart	
33	X	Utkast til verneplandokument, med beskrivelse av verneverdier og brukerinteresser (kap. 3) og konsekvensvurderinger (kap. 4)	
34	X	Verneforskrifter til hhv. vernealternativ 1 og 2, samt notat som utdyper enkelte av bestemmelsene	
35	X	Notat: til verneplanmøte 15. august	
36	I	Utsetter referansegruppemøte, Hjerkinnskytefelt (planlagt torsdag 26. mai) - til uke 33 (august)	Fylkesmannen v/Andersen, Line
37	I	Endelig møtereferat 15. aug. - og dato for befaring med referansegruppa	Fylkesmannen v/L. Andersen
38	I	Innkalling til befaring 28. september - meld fra om ev. forfall	Fylkesmannen i Oppland
39	X	Utkast til verneplan - Til referansegruppemøtet 30. november	
40	X	arbeidsdokument til referansegruppemøte, 30. nov 16	
41	I	Oversendelse av verneforslag til faglig gjennomgang før høring, tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
42	I	Øvrige vedlegg: Oversendelse av verneforslag til faglig gjennomgang før høring, tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
43	I	Ny versjon vedlegg 5: Oversendelse av verneforslag til faglig gjennomgang før høring, tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
44	I	Referat fra møte i kontaktutvalget 28. oktober 2016, verneplanprosess for tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland
45	I	Referat fra referansegruppemøtet 30. november 2016	Fylkesmannen i Oppland
46	X	Revisjon forskrift Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark Adresselister... Hjelp trengs	
47	X	SV: Revisjon forskrift Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark Adresselister... Hjelp trengs	
48	I	Vern av tidligere Hjerkinnskytefelt - Høring av verneforslag	Fylkesmannen i Oppland
49	I	Miljødirektoratets tilrådning om løsning	Miljødirektoratet

		for Snøheimvegen	
50	X	Høringsfrist 26.april 2017	
51	S	Høring av verneplanforslag, tidligere Hjerkinnskytefelt	
52	I	Korrigeringsdokumenter - vern av tidligere Hjerkinnskytefelt	Andersen, Line
53	I	Hjerkinnskytefelt - uttale til verneplanforslag	Statkogs SF
54	I	høringsdokumenter forslag til vern av tidligere Hjerkinnskytefelt	Fylkesmannen i Oppland

Vedlegg

- 1 spesielle høringstema
- 2 Forslag til forskrifter
- 3 Tabell over ferdselsregulering i utkast til forvaltningsplanen
- 4 Notat - ny verneplanforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella NP
- 5 verneplanalternativ 1
- 6 verneplanalternativ 2

Saksprotokoll i Forvaltningsstyret - 05.04.2017

Behandling

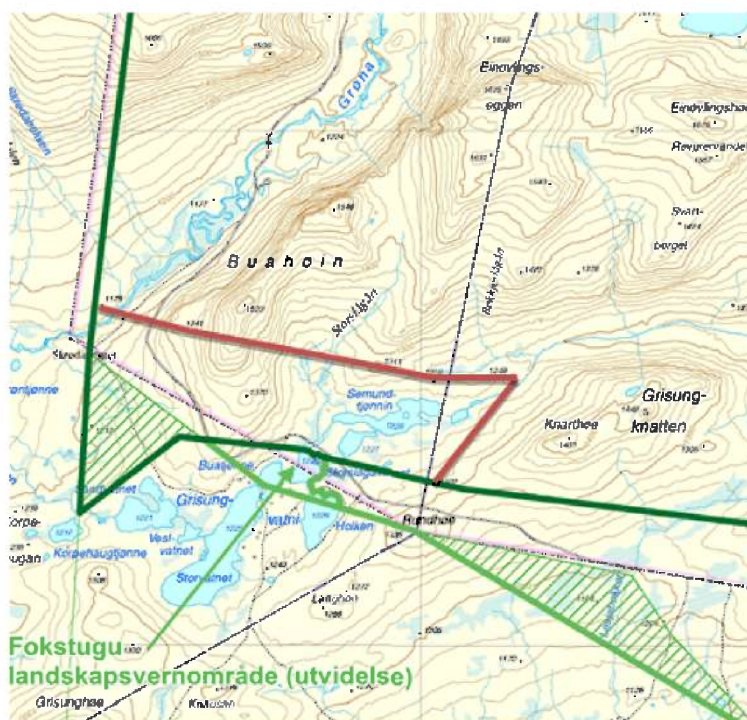
Forvaltningsstyrets foreslo følgende alternative vedtak:

Lesja kommune ønsker å gi en felles uttale på de to høringene, nye verneområder ved Hjerkinnskytefelt og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark:

- Lesja kommune vil gi ros for en åpen og god prosess i verneplanarbeidet til Hjerkinnskytefelt.
- Lesja kommune ønsker vernealternativ 2 med veger, og en større andel landskapsvern, med noen tilpasninger, jamfør punkter nedenfor, samt rådmannens vurderinger. Vernealternativ 1 er ikke et alternativ som er tilrådelig for å kunne utvikle bygdene med beitenæring, reiseliv med mer. I ytterste konsekvens kan verneplanalternativ 1 føre til reduserte muligheter for lønnsomme arbeidsplasser innen reiseliv og primærnæring, og færre innbyggere for bygdene.
- Verneverdiene er godt belyst og ivaretatt i verneplanforslaget.
- Det er viktig for kommunen at leveområdet og de spesielle trekkområdene for villrein sikres. Kommunen støtter opp om å skjerme de innerste områdene med hensyn til villrein og naturverdiene i området. Lesja kommune mener det er urimelig at storsamfunnets aktivitet og tiltak øker ferdselen i vesentlig grad, samtidig foreslås betydelig innskrenking av handlingsrommet for tradisjonell lokal bruk av fjellet.
- For kommunen er det viktig å fortsatt ha handlingsrom i både nasjonalpark og landskapsvernområdene for utvikling med tanke på beitenæring og reiseliv, organisert

ferdsel, enkelt friluftsliv med mer. Dette vil være positivt også for å støtte opp under, og forstå vernet.

- Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap for ferdsel bør innlemmes i forvaltningsplan, ikke verneforskrift.
- Lesja kommune vil foreslå noen endringer av grenser i verneplankartet, jamfør figur 4 og ny figur 6 i dette saksfremlegget. Dette innebærer en utvidelse av landskapsvernområde ved Grisungen slik at alle vann blir i samme verneform (LVO) og at veg og landskapsvern går opp til Buahøin til nytt punkt jfr. figur 6.

Ny figur 6: Forslag til endrede grenser merket i rødt, foreslått som utvidet Fokstugu landskapsvernområde eller Hjerkin landskapsvernområde.]

Dette som avbøtende tiltak for beitebruk i området mot Grøndalen der vegen blir fjernet. Det foreslås en utvidet sone rundt Hjerkin og Viewpoint Snøhetta som ikke er vernet, og et større landskapsvernområde ved Vålåsjøhø, og slik at Haukberget II også blir innlemmet i denne. Kommunen ønsker ikke verneformen biotopvern over Snøheimvegen, men mener trekkområdet til villreinen med mer ivaretas best gjennom nasjonalpark og landskapsvern.

- Lesja kommune mener vegen ved Grisungen må gå opp til Buahøin, som avbøtende tiltak for fjerning av veg (jfr. figur 6). Dette er svært viktig for beitenæringen for tilsyn og sanking. Kommunen mener det er mulig å kunne bevare vegen og samtidig gjennomføre avbøtende tiltak for rikmyra i området, for å bedre forholdene til denne.
- I nasjonalparkforskriften for Dovrefjell- Sunndalsfjella Nasjonalpark må det inn følgende hjemmel: Forvaltningsstyremakta kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag/fjellstyre til beitebruk og tilsyn.
- Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magnet i vomma til storfe må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette.

Eventuelle erstatninger for skader på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.

- Ferdselsrestriksjoner for hundekjøring er i forslaget foreslått svært strengt både for den organiserte og uorganiserte ferdselen. En bør kunne oppheve restriksjonene i perioden 1. desember – 20. april, men ikke ved kalvingsområdet. Definisjon for hundekjøring bør endres til kun å gjelde 3 hunder eller fler.
- Vesllie–seterhusene må bestå. Seterområdene er et viktig lokalt kulturminne. Dovre fjellstyre og beitenæringa har meldt sin interesse. Beitenæringen har behov for sankekve ved Vesllie slik foreslått i verneplanforslaget. Området kan være aktuelt for organisert storfebeiting.
- Det må være åpning for akutt kjøring for beitenæringen etter første helg i oktober, ved f.eks funn av dyr etter denne tiden, og for såret og skadde dyr.
- Bruer over Grøna: Om beitenæringen ønsker å beholde disse bruene mener Lesja kommune at bruene må bestå for næringen og for sikkerhetsmessige forhold i fjellet for folk. Om beitenæringen ønsker nye bruer mener vi at det må sikres penger til dette gjennom f.eks. at reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.
- Rådmannen vil be om at det blir vurdert at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av en sti igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.
- Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssatsing som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.
- Det er positivt at det legges opp til en brukssone i forvaltningsplanen.
- Det er viktig å ivareta det enkle friluftslivet i hele området. Det må derfor ikke legges restriksjoner/søknadsplikt for organisert ferdsel som ikke er kommersielle (eks. skoler, barnehager, ideelle lag, foreninger). Andre tiltak som god informasjon etc. bør heller vurderes.
- Det er positivt at det tillates sykling på Vålåsjøhøvegen og sykling på Snøheimvegen bør reguleres.
- Det er positivt at det settes inn i eksisterende forskriftstekst at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper.
- Ved ny forskriftstekst i eksisterende nasjonalpark må en sikre at en finner gode løsninger for søking for opplag av båt, da slik som Lesja fjellstyre kan ha samme båt som flyttes mellom vann. Fjellstyret må ha mulighet for oppføring av naustbuer.
- Lesja kommune støtter Dovre kommune i at Einøvlingsvannet med dammen bør få ligge som i dag.
- Lesja mener verneplanen bør avklare hvor veger skal være, og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommune ser flere interessenter og flere som har behov for vegene.

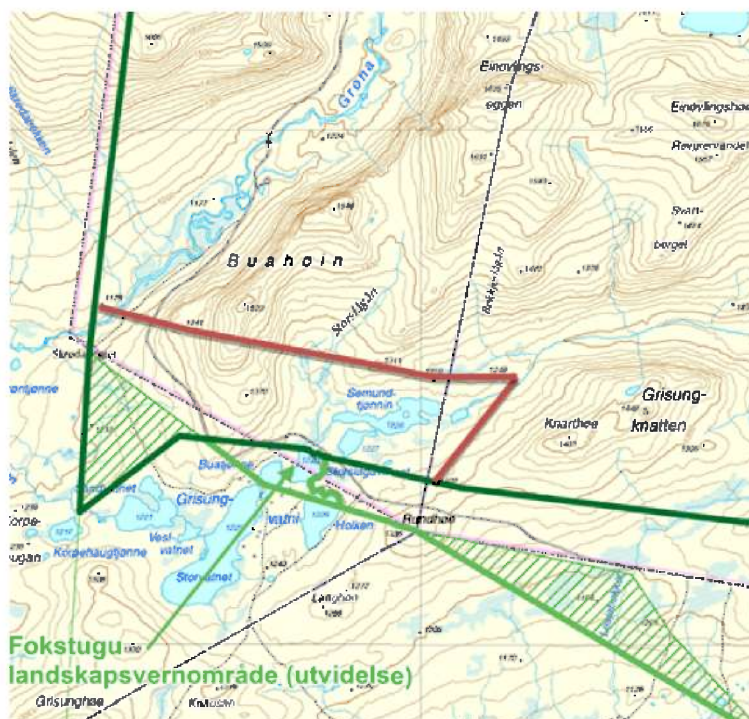
Interesser er Grisungen sameie og øvrig hytteeiere, beitenæring, Lesja og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, Statskog, miljøforvaltningen, Forsvarsbygg med fler.

- Endringer i eksisterende nasjonalparkforskrift Dovrefjell – Sunndalsfjella kunne med fordel vært bedre opplyst for interessenter og berørte parter utenfor skytefeltet i forkant av høringspapirene kom ut.
- Kommunen ønsker rullering av forvaltningsplan for hele området blir prioritert.
- Lesja kommune vil be om at det blir beskrevet og vurdert arten moskus, beiteområdene etc. opp mot verneverdiene i området.
- Det er vanskelig å forstå at et så stort område i det tidligere Hjerkinnskytefeltet kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven.

Kari Selsjord foreslo følgende alternative vedtak:

Lesja kommune ønsker å gi en felles uttale på de to høringene, nye verneområder ved Hjerkinnskytefeltet og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sundalsfjella Nasjonalpark:

- Lesja kommune vil gi ros for en åpen og god prosess i verneplanarbeidet til Hjerkinnskytefeltet.
- Lesja kommune ønsker vernealternativ 2 med veger, og en større andel landskapsvern, med noen tilpasninger, jamfør punkter nedenfor, samt rådmannens vurderinger. Vernealternativ 1 er ikke et alternativ som er tilrådelig for å kunne utvikle bygdene med beitenæring, reiseliv med mer. I ytterste konsekvens kan verneplanalternativ 1 føre til reduserte muligheter for lønnsomme arbeidsplasser innen reiseliv og primærnæring, og færre innbyggere for bygdene.
- Verneverdiene er godt belyst og ivaretatt i verneplanforslaget.
- Det er viktig for kommunen at leveområdet og de spesielle trekkområdene for villrein sikres. Kommunen støtter opp om å skjerme de innerste områdene med hensyn til villrein og naturverdiene i området. Lesja kommune mener det er urimelig at storsamfunnets aktivitet og tiltak øker ferdselen i vesentlig grad, samtidig foreslås betydelig innskrenking av handlingsrommet for tradisjonell lokal bruk av fjellet.
- For kommunen er det viktig og fortsatt ha handlingsrom i både nasjonalpark og landskapsvernområdene for utvikling med tanke på beitenæring og reiseliv, organisert ferdsel, enkelt friluftsliv med mer. Dette vil være positivt også for å støtte opp under, og forstå vernet.
- Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap for ferdsel bør innlemmes i forvaltningsplan, ikke verneforskrift.
- Lesja kommune vil foreslå noen endringer av grenser i verneplankartet, jamfør figur 4 og ny figur 6 i dette saksfremlegget. Dette innebærer en utvidelse av landskapsvernområde ved Grisungen slik at alle vann blir i samme verneform (LVO) og at veg og landskapsvern går opp til Buahøin til nytt punkt jfr. figur 6.

Ny figur 6: Forslag til endrede grenser merket i rødt, foreslått som utvidet Fokstugu landskapsvernområde eller Hjerkin landskapsvernområde.]

Dette som avbøtende tiltak for beitebruk i området mot Grøndalen der vegen blir fjernet. Det foreslås en utvidet sone rundt Hjerkin og Viewpoint Snøhetta som ikke er vernet, og et større landskapsvernområde ved Vålåsjøhø, og slik at Haukberget II også blir innlemmet i denne. Kommunen ønsker ikke verneformen biotopvern over Snøheimvegen, men mener trekkområdet til villreinen med mer ivaretas best gjennom nasjonalpark og landskapsvern.

- Lesja kommune mener vegen ved Grisungen må gå opp til Buahøin, som avbøtende tiltak for fjerning av veg (jfr. figur 6). Dette er svært viktig for beitenæringen for tilsyn og sanking. Kommunen mener det er mulig å kunne bevare vegen og samtidig gjennomføre avbøtende tiltak for rikmyra i området, for å bedre forholdene til denne.
- I nasjonalparkforskriften for Dovrefjell- Sunndalsfjella Nasjonalpark må det inn følgende hjemmel: Forvaltningsstyremakta kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag/fjellstyre til beitebruk og tilsyn.
- Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magnet i vomma til storfe må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette. Eventuelle erstatninger for skader på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.
- Ferdselsrestriksjoner for hundekjøring:
Viser til § 5.3 2. avsnitt i forskriften om Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Fylkesmannens forslag til verneforskrift støttes, men kjøreperioden endres til 1. desember – 20. april.
- Vesllie–seterhusene må bestå. Seterområdene er et viktig lokalt kulturminne. Dovre fjellstyre og beitenæringa har meldt sin interesse. Beitenæringen har behov for sankekve

ved Vesllie slik foreslått i verneplanforslaget. Området kan være aktuelt for organisert storfebeiting.

- Det må være åpning for akutt kjøring for beitenæringen etter første helg i oktober, ved f.eks funn av dyr etter denne tiden, og for såret og skadde dyr.
- Bruer over Grøna: Om beitenæringen ønsker å beholde disse bruene mener Lesja kommune at bruene må bestå for næringen og for sikkerhetsmessige forhold i fjellet for folk. Om beitenæringen ønsker nye bruer mener vi at det må sikres penger til dette gjennom f.eks. at reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.
- Rådmannen vil be om at det blir vurdert at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av en sti igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.
- Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssetting som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.
- Det er positivt at det legges opp til en brukssone i forvaltningsplanen.
- Det er viktig å ivareta det enkle friluftslivet i hele området. Det må derfor ikke legges restriksjoner/søknadsplikt for organisert ferdsel som ikke er kommersielle (eks. skoler, barnehager, ideelle lag, foreninger). Andre tiltak som god informasjon etc. bør heller vurderes.
- Det er positivt at det tillates sykling på Vålåsjøhøvegen og sykling på Snøheimvegen bør reguleres.
- Det er positivt at det settes inn i eksisterende forskriftstekst at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper.
- Ved ny forskriftstekst i eksisterende nasjonalpark må en sikre at en finner gode løsninger for søking for opplag av båt, da slik som Lesja fjellstyre kan ha samme båt som flyttes mellom vann. Fjellstyret må ha mulighet for oppføring av naustbuer.
- Lesja kommune støtter Dovre kommune i at Einøvlingsvannet med dammen bør få ligge som i dag.
- Lesja mener verneplanen bør avklare hvor veger skal være, og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommune ser flere interessenter og flere som har behov for vegene. Interesser er Grisungen sameie og øvrig hytteiere, beitenæring, Lesja og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, Statskog, miljøforvaltningen, Forsvarsbygg med fler.
- Endringer i eksisterende nasjonalparkforskrift Dovrefjell – Sunndalsfjella kunne med fordel vært bedre opplyst for interessenter og berørte parter utenfor skytefeltet i forkant av høringspapirene kom ut.
- Kommunen ønsker rullering av forvaltningsplan for hele området blir prioritert.
- Lesja kommune vil be om at det blir beskrevet og vurdert arten moskus, beiteområdene etc. opp mot verneverdiene i området.

- Det er vanskelig å forstå at et så stort område i det tidligere Hjerkinnskytefelt kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven.

Votering:

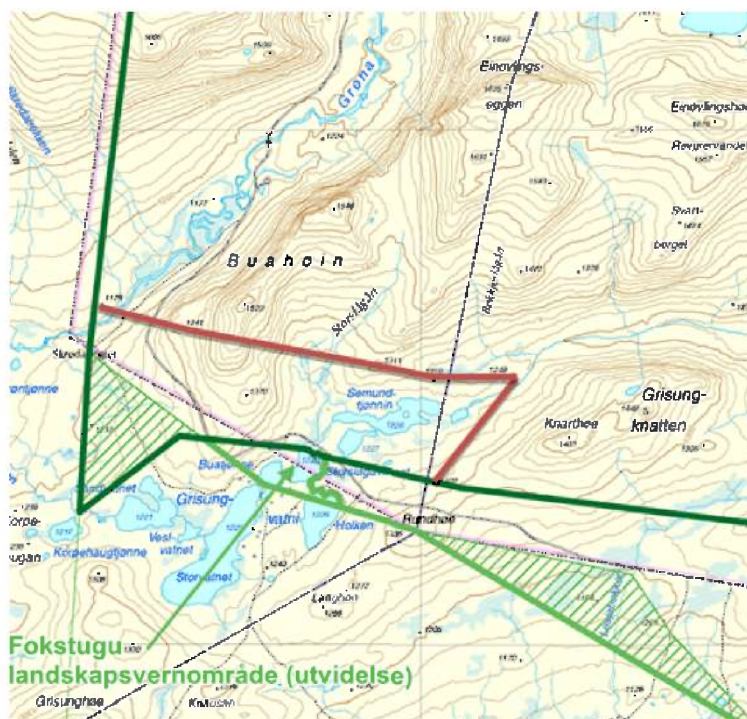
Forvaltningsstyre sitt alternative forslag mot Kari Selsjord sitt forslag.

Forvaltningsstyre sitt forslag ble vedtatt med 3 mot 1 stemme for Kari Selsjord sitt forslag.

Vedtak

Lesja kommune ønsker å gi en felles uttale på de to høringene, nye verneområder ved Hjerkinnskytefelt og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sundalsfjella Nasjonalpark:

- Lesja kommune vil gi ros for en åpen og god prosess i verneplanarbeidet til Hjerkinnskytefelt.
- Lesja kommune ønsker vernealternativ 2 med veger, og en større andel landskapsvern, med noen tilpasninger, jamfør punkter nedenfor, samt rådmannens vurderinger. Vernealternativ 1 er ikke et alternativ som er tilrådelig for å kunne utvikle bygdene med beitenæring, reiseliv med mer. I ytterste konsekvens kan verneplanalternativ 1 føre til reduserte muligheter for lønnsomme arbeidsplasser innen reiseliv og primærnæring, og færre innbyggere for bygdene.
- Verneverdiene er godt belyst og ivaretatt i verneplanforslaget.
- Det er viktig for kommunen at leveområdet og de spesielle trekkområdene for villrein sikres. Kommunen støtter opp om å skjerme de innerste områdene med hensyn til villrein og naturverdiene i området. Lesja kommune mener det er urimelig at storsamfunnets aktivitet og tiltak øker ferdselen i vesentlig grad, samtidig foreslås betydelig innskrenking av handlingsrommet for tradisjonell lokal bruk av fjellet.
- For kommunen er det viktig å fortsatt ha handlingsrom i både nasjonalpark og landskapsvernområdene for utvikling med tanke på beitenæring og reiseliv, organisert ferdsel, enkelt friluftsliv med mer. Dette vil være positivt også for å støtte opp under, og forstå vernet.
- Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap for ferdsel bør innlemmes i forvaltningsplan, ikke verneforskrift.
- Lesja kommune vil foreslå noen endringer av grenser i verneplankartet, jamfør figur 4 og ny figur 6 i dette saksfremlegget. Dette innebærer en utvidelse av landskapsvernområde ved Grisungen slik at alle vann blir i samme verneform (LVO) og at veg og landskapsvern går opp til Buahøin til nytt punkt jfr. figur 6.

Ny figur 6: Forslag til endrede grenser merket i rødt, foreslått som utvidet Fokstugu landskapsvernområde eller Hjerkinns landskapsvernområde.

Dette som avbøtende tiltak for beitebruk i området mot Grøndalen der vegen blir fjernet. Det foreslås en utvidet sone rundt Hjerkinns og Viewpoint Snøhetta som ikke er vernet, og et større landskapsvernområde ved Vålåsjøhø, og slik at Haukberget II også blir innlemmet i denne. Kommunen ønsker ikke verneformen biotopvern over Snøheimvegen, men mener trekkområdet til villreinen med mer ivaretas best gjennom nasjonalpark og landskapsvern.

- Lesja kommune mener vegen ved Grisungen må gå opp til Buahøin, som avbøtende tiltak for fjerning av veg (jfr. figur 6). Dette er svært viktig for beitenæringen for tilsyn og sanking. Kommunen mener det er mulig å kunne bevare vegen og samtidig gjennomføre avbøtende tiltak for rikmyra i området, for å bedre forholdene til denne.
- I nasjonalparkforskriften for Dovrefjell- Sunndalsfjella Nasjonalpark må det inn følgende hjemmel: Forvaltningsstyremakta kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag/fjellstyre til beitebruk og tilsyn.
- Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magnet i vomma til storfe må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette. Eventuelle erstatninger for skader på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.
- Ferdselsrestriksjoner for hundekjøring er i forslaget foreslått svært strengt både for den organiserte og uorganiserte ferdselen. En bør kunne oppheve restriksjonene i perioden 1. desember – 20. april, men ikke ved kalvingsområdet. Definisjon for hundekjøring bør endres til kun å gjelde 3 hunder eller fler.
- Vesllie-seterhusene må bestå. Seterområdene er et viktig lokalt kulturminne. Dovre fjellstyre og beitenæringa har meldt sin interesse. Beitenæringen har behov for sankekve

ved Vesllie slik foreslått i verneplanforslaget. Området kan være aktuelt for organisert storfebeiting.

- Det må være åpning for akutt kjøring for beitenæringen etter første helg i oktober, ved f.eks funn av dyr etter denne tiden, og for såret og skadde dyr.
- Bruer over Grøna: Om beitenæringen ønsker å beholde disse bruene mener Lesja kommune at bruene må bestå for næringen og for sikkerhetsmessige forhold i fjellet for folk. Om beitenæringen ønsker nye bruer mener vi at det må sikres penger til dette gjennom f.eks. at reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.
- Rådmannen vil be om at det blir vurdert at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av en sti igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.
- Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssetting som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.
- Det er positivt at det legges opp til en brukssone i forvaltningsplanen.
- Det er viktig å ivareta det enkle friluftslivet i hele området. Det må derfor ikke legges restriksjoner/søknadsplikt for organisert ferdsel som ikke er kommersielle (eks. skoler, barnehager, ideelle lag, foreninger). Andre tiltak som god informasjon etc. bør heller vurderes.
- Det er positivt at det tillates sykling på Vålåsjøhøvegen og sykling på Snøheimvegen bør reguleres.
- Det er positivt at det settes inn i eksisterende forskriftstekst at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper.
- Ved ny forskriftstekst i eksisterende nasjonalpark må en sikre at en finner gode løsninger for søking for opplag av båt, da slik som Lesja fjellstyre kan ha samme båt som flyttes mellom vann. Fjellstyret må ha mulighet for oppføring av naustbuer.
- Lesja kommune støtter Dovre kommune i at Einøvlingsvannet med dammen bør få ligge som i dag.
- Lesja mener verneplanen bør avklare hvor veger skal være, og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommune ser flere interessenter og flere som har behov for vegene. Interesser er Grisungen sameie og øvrig hytteiere, beitenæring, Lesja og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, Statskog, miljøforvaltningen, Forsvarsbygg med fler.
- Endringer i eksisterende nasjonalparkforskrift Dovrefjell – Sunndalsfjella kunne med fordel vært bedre opplyst for interessenter og berørte parter utenfor skytefeltet i forkant av høringspapirene kom ut.
- Kommunen ønsker rullering av forvaltningsplan for hele området blir prioritert.
- Lesja kommune vil be om at det blir beskrevet og vurdert arten moskus, beiteområdene etc. opp mot verneverdiene i området.

- Det er vanskelig å forstå at et så stort område i det tidligere Hjerkinnskytefelt kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 06.04.2017

Behandling

Plan- og miljørådgiver Marit Svanborg orienterte om saken.

Marit Rolstad satte fram følgende tilleggsforslag:

- «Området ved Kolla bør skjermes for å sikre villreinsens bruk av trekket på ettersommer/høst. Den største utfordringen for villreinen er kryssingen av Stolpesjødalen, dette er det ikke tatt hensyn til i denne planen.»

Kari Selsjord opprettholdt forvaltningsstyres mindretallsforslag fra møtet 5.4.2017.

Hanne Velure satte fram følgende tilleggsforslag:

«Grunneierne i Grisungen sameie gis samme tilgang på bruk av veiene som beitelagen.»

Votering:

Rådmannens innstilling mot forvaltningsstyres innstilling:

Kulepunkt 4 i forvaltningsstyres innstilling ble vedtatt med 15 mot 2 stemmer.

Kulepunkt 7 i forvaltningsstyres innstilling ble enstemmig vedtatt.

Kulepunkt 11 i forvaltningsstyres innstilling, ble vedtatt med 16 mot 1 stemme.

Kari Selsjord sitt mindretallsforslag falt med 16 mot 1 stemme.

Hanne Velure sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Marit Rolstad sitt forslag ble vedtatt mot 1 stemme.

Forvaltningsstyres innstilling, med vedtatte endringer, ble vedtatt.

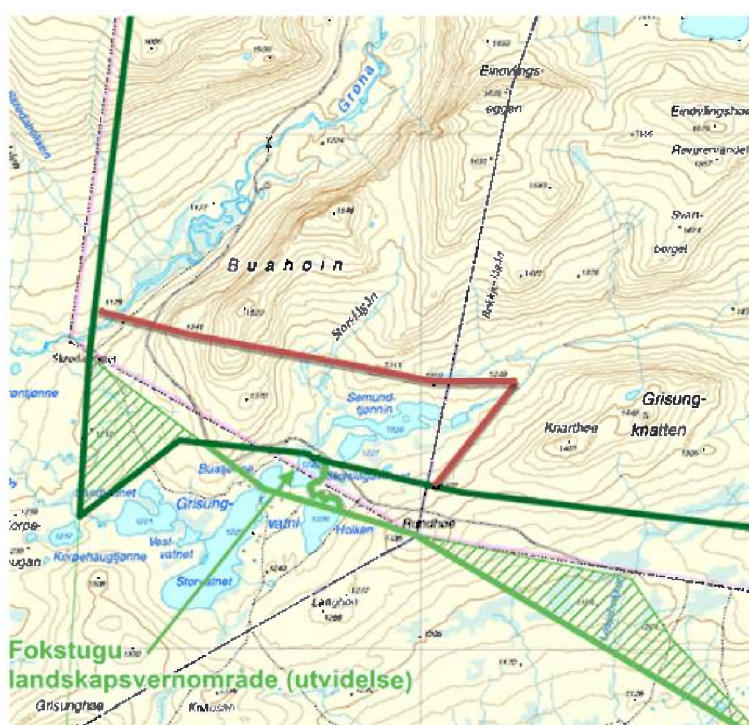
Vedtak

Lesja kommune ønsker å gi en felles uttale på de to høringene, nye verneområder ved Hjerkinnskytefelt og revidering av eksisterende nasjonalparkforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella Nasjonalpark:

- Lesja kommune vil gi ros for en åpen og god prosess i verneplanarbeidet til Hjerkinnskytefelt.
- Lesja kommune ønsker vernealternativ 2 med veger, og en større andel landskapsvern, med noen tilpasninger, jamfør punkter nedenfor, samt rådmannens vurderinger. Vernealternativ 1 er ikke et alternativ som er tilrådelig for å kunne utvikle bygdene med beitenæring, reiseliv med mer. I ytterste konsekvens kan verneplanalternativ 1 føre til reduserte muligheter for lønnsomme arbeidsplasser innen reiseliv og primærnæring, og færre innbyggere for bygdene.
- Verneverdiene er godt belyst og ivaretatt i verneplanforslaget.
- Det er viktig for kommunen at leveområdet og de spesielle trekkområdene for villrein sikres. Kommunen støtter opp om å skjerme de innerste områdene med hensyn til villrein og naturverdiene i området. Lesja kommune mener det er urimelig at storsamfunnets

aktivitet og tiltak øker ferdselen i vesentlig grad, samtidig foreslås betydelig innskrenking av handlingsrommet for tradisjonell lokal bruk av fjellet.

- For kommunen er det viktig å fortsatt ha handlingsrom i både nasjonalpark og landskapsvernområdene for utvikling med tanke på beitenæring og reiseliv, organisert ferdsel, enkelt friluftsliv med mer. Dette vil være positivt også for å støtte opp under, og forstå vernet.
- Datoer, bruksområde og andre konkrete styringsredskap for ferdsel bør innlemmes i forvaltningsplan, ikke verneforskrift.
- Lesja kommune vil foreslå noen endringer av grenser i verneplankartet, jmf figur 4 og ny figur 6 i dette saksfremlegget. Dette innebærer en utvidelse av landskapsvernområde ved Grisungen slik at alle vann blir i samme verneform (LVO) og at veg og landskapsvern går opp til Buahøin til nytt punkt jfr. figur 6.

Ny figur 6: Forslag til endrede grenser merket i rødt, foreslått som utvidet Fokstugu landskapsvernområde eller Hjerkin landskapsvernområde.]

Dette som avbøtende tiltak for beitebruk i området mot Grøndalen der vegen blir fjernet. Det foreslås en utvidet sone rundt Hjerkin og Viewpoint Snøhetta som ikke er vernet, og et større landskapsvernområde ved Vålåsjøhø, og slik at Haukberget II også blir innlemmet i denne. Kommunen ønsker ikke verneformen biotopvern over Snøheimvegen, men mener trekkområdet til villreinen med mer ivaretas best gjennom nasjonalpark og landskapsvern.

- Lesja kommune mener vegen ved Grisungen må gå opp til Buahøin, som avbøtende tiltak for fjerning av veg (jfr. figur 6). Dette er svært viktig for beitenæringen for tilsyn og sanking. Kommunen mener det er mulig å kunne bevare vegen og samtidig gjennomføre avbøtende tiltak for rikmyra i området, for å bedre forholdene til denne.

- I nasjonalparkforskriften for Dovrefjell- Sunndalsfjella Nasjonalpark må det inn følgende hjemmel: Forvaltningsstyremakta kan gi tillatelse til oppføring av nødvendige bygninger i regi av beitelag/fjellstyre til beitebruk og tilsyn.
- Rådmannen mener den ekstra kostnaden beitebrukeren må koste ved magnet i vomma til storfe må dekkes av staten/Forsvaret som har brukt området til skytefelt. Det er urimelig om den enkelte beitebrukeren med beiterett skal måtte påføres ekstra kostnader ved dette. Eventuelle erstatninger for skader på folk, storfe eller andre dyr pga. splinter etc. fra skytefeltet må kostes av staten/Forsvaret.
- Ferdselsrestriksjoner for hundekjøring er i forslaget foreslått svært strengt både for den organiserte og uorganiserte ferdselen. En bør kunne oppheve restriksjonene i perioden 1. desember – 20. april, men ikke ved kalvingsområdet. Definisjon for hundekjøring bør endres til kun å gjelde 3 hunder eller fler.
- Vesllie–seterhusene må bestå. Seterområdene er et viktig lokalt kulturminne. Dovre fjellstyre og beitenæringa har meldt sin interesse. Beitenæringen har behov for sankekve ved Vesllie slik foreslått i verneplanforslaget. Området kan være aktuelt for organisert storfebeiting.
- Det må være åpning for akutt kjøring for beitenæringen etter første helg i oktober, ved f.eks funn av dyr etter denne tiden, og for såret og skadde dyr.
- Bruer over Grøna: Om beitenæringen ønsker å beholde disse bruene mener Lesja kommune at bruene må bestå for næringen og for sikkerhetsmessige forhold i fjellet for folk. Om beitenæringen ønsker nye bruer mener vi at det må sikres penger til dette gjennom f.eks. at reduserte kostnaden Forsvarsbygg får for å restaurere tilbake færre vegstrekninger bør kunne brukes på slik som nye bruer
- Alle vannene i Grisungen bør ha samme verneform, Simontjern og området rundt blir liggende i LVO.
- Rådmannen vil be om at det blir vurdert at der det blir fjernet veg, kan det bli liggende hele, eller deler av en sti igjen som avbøtende tiltak for beitenæringen. Dette gjelder særlig gjennom Grøndalen og fra Maribu til Snøheimvegen.
- Reiselivet i området i dag og i framtida må få sikret et tilstrekkelig areal (brukssone) og tidsrom for sine aktiviteter, slik at vi fortsatt kan ha en aktiv næringssetting som er lønnsom og bærekraftig. Dette er viktig for bygdesamfunnene for sysselsetting, bosetting, kulturliv, med mer. Det må finnes gode løsninger for bruk og vern.
- Det er positivt at det legges opp til en brukssone i forvaltningsplanen.
- Det er viktig å ivareta det enkle friluftslivet i hele området. Det må derfor ikke legges restriksjoner/søknadsplikt for organisert ferdsel som ikke er kommersielle (eks. skoler, barnehager, ideelle lag, foreninger). Andre tiltak som god informasjon etc. bør heller vurderes.
- Det er positivt at det tillates sykling på Vålåsjøhøvegen og sykling på Snøheimvegen bør reguleres.
- Det er positivt at det settes inn i eksisterende forskriftstekst at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til merking av nye skiløyper.

- Ved ny forskriftstekst i eksisterende nasjonalpark må en sikre at en finner gode løsninger for søking for opplag av båt, da slik som Lesja fjellstyre kan ha samme båt som flyttes mellom vann. Fjellstyret må ha mulighet for oppføring av naustbuer.
- Lesja kommune støtter Dovre kommune i at Einøvlingvannet med dammen bør få ligge som i dag.
- Lesja mener verneplanen bør avklare hvor vegger skal være, og ikke drifts- og vedlikeholdsansvar. Kommune ser flere interessenter og flere som har behov for vegene. Interesser er Grisungen sameie og øvrig hytteeiere, beitenæring, Lesja og Dovre fjellstyre, DNT Snøheim, Statskog, miljøforvaltningen, Forsvarsbygg med fler.
- Endringer i eksisterende nasjonalparkforskrift Dovrefjell – Sunndalsfjella kunne med fordel vært bedre opplyst for interessenter og berørte parter utenfor skytefeltet i forkant av høringspapirene kom ut.
- Kommunen ønsker rullering av forvaltningsplan for hele området blir prioritert.
- Lesja kommune vil be om at det blir beskrevet og vurdert arten moskus, beiteområdene etc. opp mot verneverdiene i området.
- Grunneierne i Grisungen sameie gis samme tilgang på bruk av veiene som beitelagen.»
- Området ved Kolla bør skjermes for å sikre villreins bruk av trekket på ettersommer/høst. Den største utfordringen for villreinen er kryssingen av Stolpesjødalen, dette er det ikke tatt hensyn til i denne planen.

Det er vanskelig å forstå at et så stort område i det tidligere Hjerkinnskytefelt kvalifiseres som nasjonalpark etter naturmangfoldloven